Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 3,50

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς «τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας», καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς «ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας».

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία φράγκα γαλλικὰ 60, ἑξάμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησία δολλάρια 4, ἑξάμηνη 2 καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 39ος | *Ἀθῆναι 2 Ἰανουαρίου 1932* | *Ἔτος 54ον.—Ἀριθ. 5*

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ 1932

ΚΑΛΕ ΑΓΙΕ-ΒΑΣΙΛΗ...

Πόσο συλλογιέμαι τὰ φτωχὰ παιδάκια,
τώρα τὸ χειμῶνα, πού στοὺς δρόμους [κρυώνουν.
Σεὶς γωνιὲς τὰ βλέπεις νἀναι μαζεμένα
καὶ τὰ παγωμένα χέρια νὰ χουφτώνουν

Τὰ φτωχὰ παιδάκια δὲν τὰ περιμένει
σ' ἕνα ζεστὸ σπίτι μιὰ καλὴ μητέρα.
Μοναχά, ὀρφανούλια, τριγυρνοῦν στοὺς [δρόμους:
στὴ βροχή, στὰ χιόνια, στὸν κακὸν ἀ- [ἀγέρα.

Τὰ φτωχὰ παιδάκια στέκουν μαγεμένα
μπρὸς ἀπ' τὶς βιτρίνες—κι' ἄχ, πόσο [ποθοῦνε
Τὶς ξανθὲς κουκλίτσες, τ' αὐτοκινητάκια,
τὰ ὡραῖα παιχνίδια, πού δὲ θὰ χαροῦνε.

— Καλὲ Ἅγιε-Βασίλη, φέρε σὺ παι- [χνίδια
στὰ παιδάκια, πού οἱ ἄλλοι τἄχουν [λησμονήσει.
Καὶ σεὶς πικραμένες τὶς καρδούλες κάνε
τὸ λευκὸ λουλούδι τῆς χαρᾶς ν' ἀνθίσει.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Εἶχε πάψει πιὰ νὰ ρωτάῃ τὸ δρόμο, γιατὶ οἱ ἐρωτήσεις του προκαλοῦσαν μόνο γέλια καὶ κοροϊδεῖες. Μιλοῦσε ὅμως μόνος του κι' ἔλεγε ἀπὸ μέσα του:

— Σκουπιδαριό, ἔτσι λεγόταν ὁ δρόμος του. Ἄχ, ἂς ἔβρισκα τὸ δρόμο ὥς ἐκεῖ προτοῦ νὰ πέσω κάτω ἀπὸ τὴν κούραση! Ἂν τὸν βρῶ, σώθηκα. Γιατὶ οἱ δικοί του θὰ μὲ πᾶνε στὸ παλάτι καὶ θὰ πιστοποιήσουν πὼς δὲν εἶμαι τὸ δικό τους παιδί, ἀλλὰ τὸ ἀληθινὸ βασιλόπουλο, καὶ ἔτσι θὰ ξαναβρεθῶ πάλι ἐκεῖ πού ἤμουν.

Κάθε τόσο τοῦ ξαναγύριζε ἡ θύμηση τῆς βάρβαρης συμπεριφορᾶς πού ἔδειξαν ἀπέναντί του τὰ ἄκαρδα παιδιὰ τοῦ ἀσύλου, κι' ἔκανε σοβαρὰ σχέδια μὲ τὸ νοῦ του.

— Ὅταν γίνω βασιλιάς, ἔλεγε, θὰ φροντίσω νὰ μὴ βρίσκουν μονάχα τροφὴ καὶ στέγη, ἀλλὰ καὶ μόρφωση κι' ἀνατροφή. Ἕνα γεμάτο στομάχι δὲν ἀξίζει τίποτε ὅταν μένουν ἄδεια ὁ νοῦς κι' ἡ καρδιά. Αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ χαράξω καλὰ στὸ μυαλό μου γιὰ νὰ μὴ λησμονήσω τὸ μάθημα τῆς σημερινῆς ἡμέρας. Γιατὶ ἡ πεῖρα μαλακώνει τὴν καρδιὰ καὶ τὴν κάνει πονετικὴ κι' εὐσπλαχνική.

Τὰ φανάρια στοὺς δρόμους ἀναψαν· ἄρχισε νὰ σιγοβρέχῃ, ὁ ἄνεμος δυνάμωσε κι' ὁ καιρὸς ἀπειλοῦσε νὰ γίνῃ χειρότερος τὴ νύχτα. Τὸ ἄστεγο βασιλόπουλο, ὁ ἀλήτης διάδοχος τοῦ θρόνου τῆς Ἀγγλίας ἐξακολουθοῦσε νὰ περπατάῃ καὶ νὰ χώνεται ὁλοένα καὶ βαθύτερα στὰ στενοσόκκακα τοῦ Λονδίνου, ὅπου εἶναι στιβαγμένες ἡ φτώχεια καὶ ἡ κακομοιριά.

Ἔξαφνα ἕνας ψηλὸς ἄντρας, πού μύριζε βαριὰ ἀπὸ κρασί, τὸν ἄρπαξε ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὸν τράνταξε.

— Τέτοια ὥρα νύχτα, καὶ βρίσκεσαι ἀκόμα ἔξω; τοῦ φώναξε ἄγρια. Βάζω στοίχημα, πὼς οὔτε μιὰ πεντάρα δὲν μπόρεσες νὰ οἰκονομήσῃς! Ἂν εἶναι ἔτσι καὶ δὲ σοῦ σπάσω ὅλα σου τὰ κόκκαλα, νὰ μὴ μὲ ξαναποῦν Τζὼν Κάντυ!

Τὸ βασιλόπουλο ξέφυγε ἀπὸ τὰ χέρια του, σκούπισε ἄθελά του τὸν ὦμο του, πού ἔτσι δίχως κανένα σεβασμὸ τοῦ εἶχαν ἁρπάξει, καὶ εἶπε μ' ἀνακούφιση:

— Εἴσαστε μήπως ὁ πατέρας του; Ἄχ, μακάρι νὰ ἦταν ἔτσι! Τρέξτε νὰ τὸν πάρετε καὶ πηγαίνετέ με ἐμένα στὸ σπίτι του.

— Ὁ πατέρας του; Δὲν ξέρω ποιὸς εἶναι αὐτὸς πού λές, παιδί μου. Αὐτὸ πού ξέρω εἶναι πὼς ἐγὼ εἶμαι ὁ δικός σου ὁ πατέρας καὶ σὲ λίγο θὰ σοῦ τὸ *ἀποδείξω*.

— Ὦ μὴ μὲ κοροϊδεύετε, μὴ δείχνετε δυσπιστία! Εἶμαι κουρασμένος,

«— Τέτοια ὥρα νύχτα, καὶ βρίσκεσαι ἀκόμα ἔξω;» (Σελ. 49, στ. β'.)

εἶμαι ματωμένος. Δὲν ἀντέχω πιά! Ὁδηγήστε με στὸν βασιλιὰ κι' αὐτὸς θὰ σᾶς ἀνταμείψῃ καλύτερα ἀπ' ὅσο φαντάζεσθε. Πιστέψτε με, καλέ μου ἄνθρωπε, πιστέψτε με! Δὲ λέω ψέμματα, σᾶς λέω τὴν ἀλήθεια. Βοηθήστε με νὰ σωθῶ! Εἶμαι στ' ἀλήθεια ὁ πρίγκιπας τῆς Οὐαλλίας!

Ὁ Κάντυ κοίταξε μ' ἀπορία τὸ παιδί, κούνησε σκεπτικὸς τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε:

— Εἶναι τρελλός! Τρελλάθηκε ὁλότελα!

Τὸν ἅρπαξε πάλι ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ φώναξε γελώντας:

— Εἶτε τρελλάθηκες ὅμως εἶτε ὄχι, ἐγὼ καὶ ἡ κυρούλα σου θὰ σοῦ τὶς βρέξουμε γιὰ καλά, αὐτὸ νὰ τὸ ξέρῃς!

Ὕστερα ἔσυρε ἀπὸ πίσω του τὸ βασιλόπουλο, ποὺ πάλευε ἀπεγνωσμένα νὰ τοῦ ξεφύγῃ καὶ χώθηκε μαζί του σὲ μιὰν αὐλὴ γεμάτη φτωχόκοσμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Ὁ Τὸμ βασιλόπουλο

Ὅταν ὁ Τὸμ ἔμεινε μόνος του στὸ δωμάτιο τοῦ βασιλόπουλου, θέλησε νὰ ἐπωφεληθῇ αὐτὴ τὴν εὐκαιρία. Στάθηκε μπρὸς στὸ μεγάλο καθρέφτη καὶ κοιταζόταν ἀπ' ὅλες τὶς μερὲς καὶ θαύμαζε τὰ ὡραῖα ροῦχα ποὺ φοροῦσε. Ὕστερα ἄρχισε νὰ σουλατσάρῃ πάνω-κάτω ὅπως εἶχε ἰδεῖ τὸν πρίγκιπα νὰ κάνῃ, καὶ κοίταζε κιόλας στὸν καθρέφτη γιὰ νὰ ἰδῇ ἂν τὸ ἔκανε μ' ἐπιτυχία. Ἔβγαζε τὸ ὡραῖο σπαθί του ἀπὸ τὴ θήκη, ὑποκλινόταν, τὸ φιλοῦσε καὶ τὸ ἀκουμποῦσε στὸ στῆθος του, ἴδια κι' ἀπαράλλαχτα ὅπως εἶχε δεῖ νὰ κάνῃ τώρα καὶ τέσσερες-πέντε βδομάδες ὁ εὐγενὴς ἱππότης μπρὸς στὸν διοικητὴ τοῦ Πύργου, ὅταν τοῦ παράδωσε τὸν λόρδο Νόρχολκ δέσμιο. Ὁ Τὸμ ἔπαιζε μὲ τὸ διαμαντοστόλιστο μαχαίρι ποὺ ἦταν περασμένο ἀπὸ τὴ ζώνη του. Τοῦ ἄρεσε νὰ βλέπῃ τὰ διαμάντια νὰ σπιθοβολοῦν στὸ φῶς. Στάθηκε καὶ παρατήρησε προσεκτικὰ ὅλα τὰ πολύτιμα πράγματα ποὺ στόλιζαν τὸ δωμάτιο. Κάθησε γιὰ δοκιμὴ σὲ ὅλες τὶς ἀναπαυτικὲς πολυθρόνες, καὶ συλλογιζόταν τί καμάρι ποὺ θὰ αἰσθανόταν ἂν θὰ μποροῦσαν νὰ τὸν δοῦν οἱ φίλοι του τοῦ Σκουπιδαριοῦ μέσα σ' αὐτὰ τὰ μεγαλεῖα. Σκεπτόταν ἂν ἄραγε θὰ τὸν πίστευαν, ὅταν θὰ τοὺς διηγόταν τὶς θαυμαστὲς περιπέτειές του, τὸ βράδυ ποὺ θὰ γύριζε στὴ φτωχογειτονιά του· ἢ θὰ κουνοῦσαν τὰ κεφάλια τους καὶ θὰλεγαν πὼς ἡ μεγαλομανία του τὸν ἔκανε νὰ χάσῃ ὁλότελα τὸ μυαλό του;

Ὕστερα ἀπὸ μισὴ ὥρα ἄρχισε νὰ συλλογιέται πῶς ὁ μικρὸς πρίγκιπας ἀργοῦσε πάρα πολὺ νὰ γυρίσῃ, καὶ ἡ μοναξιὰ δὲν τοῦ φαινόταν καθόλου εὐχάριστη. Ἔβαλε τ' αὐτί του στὴν πόρτα μήπως τὸν ἀκούσῃ νὰ ἔρχεται, καὶ τὸν ἔπιασε μεγάλη ἀνυπομονησία. Δὲν τοῦ ἔκανε πιὰ καμμιὰ εὐχαριστησῃ νὰ παίζῃ μὲ τὰ ὡραῖα πράγματα. Ὁλομόναχος μέσα στὸ μεγάλο καὶ πλούσιο αὐτὸ δωμάτιο, σ' ἕνα περιβάλλον τόσο ἀσυνήθιστο γι' αὐτόν, ὁ μικρὸς Τὸμ ἄρχισε νὰ νοιώθῃ ἕναν ἀκαθόριστο φόβο, μιὰ στενοχώρια ποὺ τοῦ πλάκωνε τὴν καρδιά. Τί θὰ γινόταν ἂν ἔμπαινε κανένας μέσα καὶ τὸν ἔβλεπε μὲ τὰ φορέματα τοῦ βασιλόπουλου, καὶ δὲν ἦταν καὶ τὸ ἴδιο βασιλόπουλο μπροστὰ γιὰ νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις; Θὰ τὸν ἅρπαζαν καὶ θὰ τὸν κρεμοῦσαν στὴ στιγμή, καὶ θὰ καθόνταν νὰ ἐξετάσουν τὴν ὑπόθεσῃ ἔπειτα μὲ τὴν ἡσυχία τους. Εἶχε ἀκούσει πὼς οἱ ἄρχοντες δὲν πολυχασομερεῦν ὅταν εἶναι νὰ κρεμάσουν κανένα φτωχό. Ἡ στενοχώρια του γινόταν ὅλο καὶ μεγαλύτερη, καὶ τρέμοντας, ἄνοιξε τὴν πόρτα ποὺ ἔβγαινε στὸ διάδρομο, μὲ τὴν ἀπόφασῃ νὰ βγῇ κρυφὰ ἔξω, νὰ φύγῃ νὰ βρῇ τὸ βασιλόπουλο καὶ νὰ τὸ παρακαλέσῃ νὰ τὸν προστατέψῃ καὶ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ. Ἔξῃ χρυσοστολισμένοι ὑπηρέτες καὶ δύο νεαροὶ ἀκόλουθοι, λαμπροφορεμένοι σὰν πεταλούδες, πήδησαν ἀπὸ τὶς θέσεις τους καὶ τὸν προσκύνησαν βαθιά. Ὁ Τὸμ ἔκλεισε γρήγορα τὴν πόρτα καὶ τραβήχτηκε στὸ βάθος τῆς κάμαρας.

— Μὲ κοροϊδεύουν κιόλας! εἶπε μὲ τὸ νοῦ του: Τώρα θὰ πᾶνε νὰ μὲ μαρτυρήσουν. Εἶμαι χαμένος! Ἄχ, γιατὶ νἄρθω ἐδῶ! Αὐτὸ τὸ παιχνίδι θὰ μοῦ στοιχίσῃ τὴ ζωή μου!

Γεμάτος ἀγωνία, πηγαινοερχόταν ἀπὸ τὴ μιὰ στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς κάμαρας, τέντωνε τ' αὐτί του καὶ τινάζόταν τρομαγμένος μὲ τὸν παρκμικρότερο θόρυβο. Ἔξαφνα ἡ πόρτα ἄνοιξε διάπλατη κι' ἕνας πλουσιοντυμένος ἀκόλουθος φώναξε:

—Ἡ λαίδη Ἰωάννα Γκρέϋ!

Ἡ πόρτα ἔκλεισε καὶ μιὰ χαριτωμένη νέα, ντυμένη πλούσια καὶ καλαίσθητα, ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος του. Ἔξαφνα ὅμως κοντοστάθηκε καὶ εἶπε τρομαγμένη:

— Τί ἔχετε, Ὑψηλότατε;

Ὁ Τὸμ ἔνοιωσε τὴ φωνή του νὰ πνίγεται στὸ λαιμό του, ἀλλὰ μάξεψε ὅλες τὶς δυνάμεις του καὶ τραύλισε:

—Ὦ, λυπηθῆτε με! Δὲν εἶμαι κανένας Ὑψηλότατος, ἀλλὰ μονάχα ὁ φτωχὸς Τὸμ Κάντυ, ἀπὸ τὸ Σκουπιδαριὸ στὸ Σίτυ. Σᾶς παρακαλῶ, πηγαίνετέ με στὸν πρίγκιπα. Αὐτὸς θὰ μὲ λυπηθῇ, θὰ μοῦ δώσῃ πίσω τὰ κουρέλια μου καὶ θὰ μάφῃσῃ ἐλεύθερο νὰ φύγω. Ἄχ, σᾶς παρακαλῶ, σώστε με!

Λέγοντας αὐτά, ὁ Τὸμ γονάτισε καὶ μὲ τὰ χέρια ἑνωμένα καὶ μὲ τὰ μάτια ὑψωμένα παρακλητικὰ πρὸς τὴ μικρὴ λαίδη, ἔδινε περισσότερη ἔμφαση στὰ λόγια του.

Ἡ λαίδη Ἰωάννα τὸν κοίταξε κατατρομαγμένη:

—Ὁ πρίγκιπάς μου γονατιστός; Καὶ μπροστὰ σὲ μένα; εἶπε μὲ κατάπληξῃ καὶ ὕστερα ἔφυγε τρέχοντας.

Ὁ Τὸμ ἔπεσε ἀπελπισμένος στὸ πάτωμα.

— Πάει! μουρμούρισε. Δὲ μοῦ μένει πιὰ καμμιὰ ἐλπίδα. Τώρα θὰ ἔρθουν καὶ θὰ μὲ τσακώσουν.

Ἐνόσο ἐκεῖνος ἦταν ἔτσι πεσμένος χάμω, μέσ' στὸ παλάτι διαδιδόνταν ἀνησυχαστικὲς φῆμες. Ὁ ἕνας ψιθύριζε στὸν ἄλλον, ὁ ὑπηρέτης στὸν ὑπηρέτη, ὁ λόρδος στὴ λαίδη:

—Ὁ πρίγκιπας τῆς Οὐαλλίας τρελλάθηκε! Ὁ πρίγκιπας τῆς Οὐαλλίας ἔχασε τὸ μυαλό του!

Σὲ λίγη ὥρα, σὲ κάθε σάλα, σὲ κάθε γωνιὰ εἶχε σχηματισθεῖ ἕνας ὅμιλος ἀπὸ πλουσιοντυμένους αὐλικοὺς καὶ κυρίες, ἢ ἀπὸ ὑπηρέτες, ποὺ συζητοῦσαν μεταξύ τους ζωηρὰ σὲ χαμηλὴ φωνή, καὶ ἡ φρίκη ἦταν ζωγραφισμένη σὲ ὅλων τὰ πρόσωπα. Ἔξαφνα παρουσιάστηκε ἕνας ἀνώτερος τιτλοῦχος τῆς Αὐλῆς καί, σταματώντας σὲ κάθε σάλα, ἀνήγγειλε μ' ἐπίσημη φωνή:

— Στὸ ὄνομα τοῦ βασιλέα! Ἐπὶ ποινῇ θανάτου δὲν ἐπιτρέπεται σὲ κανένα νὰ ἐπαναλάβῃ ἢ νὰ διαδώσῃ παρακάτω τὴν ἀνυπόστατη καὶ ἐσφαλμένη φήμη ποὺ κυκλοφορεῖ. Στὸ ὄνομα τοῦ βασιλέα!

Τὰ σιγανοψιθυρίσματα ἔπαψαν ἀμέσως ὡσὰν νὰ εἶχαν χάσει ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι μονομιᾶς τὴ μιλιά τους.

Σὲ λίγο, ζωηρὴ ταραχὴ παρατηρήθηκε σὲ ὅλες τὶς σάλες.

—Ὁ πρίγκιπας ἔρχεται! Ὁ πρίγκιπας ἔρχεται!

Ὁ ἄμοιρος ὁ Τὸμ προχωροῦσε ἀργὰ-ἀργὰ ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς αὐλικοὺς ποὺ ὑποκλινόνταν βαθιὰ μπροστά του. Προσπαθοῦσε ν' ἀπαντάῃ στοὺς χαιρετισμοὺς τους καὶ κοίταζε μὲ τρομαγμένα καὶ θλιμμένα βλέμματα ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἄγνωστους ἀνθρώπους. Στὸ πλευρό του περπατοῦσαν δυὸ ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους ἄρχοντες τοῦ κράτους, ποὺ τὸν κρατοῦσαν ἀπὸ τὸ μπράτσο γιὰ νὰ μὴν τρικλίζῃ. Ἀπὸ πίσω ἐρχόνταν οἱ γιατροὶ τοῦ παλατιοῦ καὶ μερικοὶ ὑπηρέτες.

Ἀφοῦ πέρασε ἕνα σωρὸ σάλες καὶ παρασάλες, ὁ Τὸμ βρέθηκε σ' ἕνα μεγάλο δωμάτιο καὶ ἄκουσε τὴν πόρτα νὰ κλείνῃ πίσω του.

Ὅσοι εἶχαν ἔρθει μαζί του, στάθηκαν σὲ ἀρκετὰ σεβαστὴ ἀπόσταση γύρω του.

Μπροστά του σ' ἕνα μεγαλοπρεπέστατο κρεβάτι, ἦταν ξαπλωμένος ἕνας πολὺ ψηλὸς καὶ πολὺ παχὺς ἄνθρωπος, ποὺ τὸ πρόσωπό του φαινόταν φουσκωμένο καὶ πρισμένο, καὶ τὸ βλέμμα του θλιμμένο καὶ σκοτεινό. Τὰ πυκνὰ μαλλιά του ἦταν ψαρὰ καὶ τὰ γένεια, ποὺ πλαισίωναν ὁλόκληρο τὸ πρόσωπό του, εἶχαν κι' ἐκεῖνα σταχτὺ χρῶμα. Τὰ φορέματά του ἦταν πλούσια ἀλλὰ παλιὰ καὶ σὲ μερικὲς μερὲς τριμμένα.

Τὸ ἕνα πόδι του, ποὺ φαινόταν πολὺ πρισμένο, ἦταν τυλιγμένο σ' ἐπιδέσμους καὶ ἀκουμπισμένο ἀπάνω σ' ἕνα μαξιλάρι στὸ κρεβάτι. Βαθειὰ σιωπὴ βασίλευε στὸ δωμάτιο καὶ ὅλοι, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἄρρωστον, κρατοῦσαν τὸ κεφάλι τους σκυφτὸ μὲ σεβασμό.

Ὁ σκυθρωπὸς ἄρρωστος ἦταν ὁ Ἑρρῖκος ὁ Η' τῆς Ἀγγλίας. Ἄρχισε νὰ μιλᾷ στὸν Τὸμ, καὶ τὰ χαρακτηριστικά του μαλάκωναν καθὼς μιλοῦσε:

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΧΙΔΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟΣ...

Τὰ ἐγγονάκια τοῦ κ. Ἰακωβίδη, τοῦ μεγάλου ζωγράφου, καὶ ἀκαδημαϊκοῦ, λένε τὰ πιὸ ἀπρόοπτα καὶ χαριτωμένα πράγματα.

Θὰ θυμᾶστε τὴν Ἄγλα καὶ τὴ Φούλα. Ὁ παπποῦς ἔκαμε τὸ ἄγαλμα τῆς Ἄγλας, ποὺ ἡ μικρή, ἀπὸ τὄνομά της, τὸ ἐλεγε «ἄγλαμα». Κι' ἡ Φούλα, ποὺ ζήλεψε, τὸν ρώτησε:

— Πότε, παππού, θὰ μοῦ κάμῃς καὶ μένα τό... «φούλαμά» μου;

(Μὰ δὲν εἶχε δίκιο; Ἀφοῦ τῆς Ἄγλας τῆς ἔκαναν ἄγλαμα, αὐτὸ ποὺ θὰ κάναν τῆς Φούλας, δὲν θὰ ἦταν φούλαμα;)

Ὑπάρχει ὅμως κι' ἐγγονός, ποὺ σὰν πρωτότοκος, ἔχει τὸ ἴδιο ὄνομα μὲ τὸν παππού του. Μιὰ μέρα, κάποιος τὸν ρώτησε:

— Πῶς λέγεσαι, μικρέ μου;

— Γεώργιος Μ. Ἰακωβίδης! ἀποκρίθηκε ὁ μικρὸς μὲ καμάρι.

—Ἄ! ἔκαμε ὁ ἄλλος, ἀκούγοντας αὐτὸ τὸ ἔνδοξο ὄνομα.

Κι' ὁ μικρός:

— Τί «ἄ;»;.. Νομίζετε πῶς εἶμαι ὁ ζωγράφος;.. Ὄχι, δὲν εἶμαι ἐγώ... Εἶναι ὁ παππούς μου... κι' ἔχει τ' ὄνομά μου!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΝΕΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΑΝΕΛΛΗ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ε'.

Τί κρῖμα νὰ μὴν ξέρω κολύμπι! Ἂν ἤξερα, θἄπεφτα τώρα στὸ νερό, σὲ λιγάκι θἄβγαινα στὴν ὄχθη τοῦ βάλτου καί... θὰ καθόμουν νὰ στεγνώσω. Ἀλλὰ τὰ κουνέλια δὲν εἶμαστε οὔτε πάπιες οὔτε χῆνες. Κι' ὅσοι μὲ ξέρετε ἀπὸ μικρό, θὰ θυμᾶστε πῶς τοὺς βάλτους τοὺς περνοῦσα ἀπάνω σὲ σανίδες, ποὺ τὶς ἔκανα βάρκες...

Ἄχ, ἂν ἔβρισκα κι' ἐδῶ καμμιὰ σανίδα!.. Μὰ ποῦ! τίποτα!.. Καὶ δὲν ἤξερα τί νὰ κάμω γιὰ νὰ γλιτώσω. Ἕνα εἶχα μόνο: Νὰ περιμένω τὴ σωτηρία ἀπ' τὴν καλή μου τύχη. Ἂν ἐρχόταν, καλά· ἂν δὲν ἐρχόταν, θἄπεφτα στὸ νερὸ καὶ θὰ πνιγόμουν. Γιατὶ ἡ πεῖνα βέβαια θὰ μ' ἔφερνε σὲ ἀπελπισία...

Αὐτὲς τὶς μαῦρες σκέψεις ἔκανα, ὅταν, ἄξαφνα, νιώθω κάτι νὰ μοῦ χαϊδεύῃ τὴ μύτη.

Γυρίζω — καὶ τί νὰ ἰδῶ; Ἦταν ἡ οὐρὰ ἑνὸς πελώριου χαρταετοῦ,

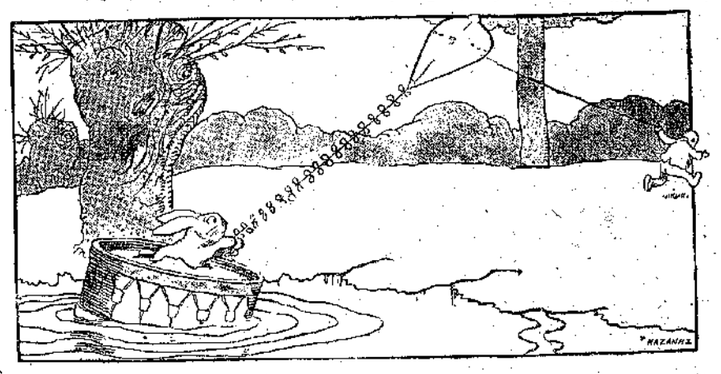

ποὺ πολεμοῦσε νὰ τὸν σηκώσῃ, ἀπὸ κεῖ-πέρα, ἕνα μικρὸ χωριατόπουλο.

Νά, εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου, ἡ σωτηρία! Κι' ἀμέσως ἁρπάζω μὲ τὰ δυό μου χέρια τὴν οὐρὰ καὶ τὴν τραβῶ κατὰ μένα.

Τὸ παιδί, ποὺ ἦταν μακριὰ καὶ δὲν ἔβλεπε τί συμβαίνει, ἐνόμισε πὼς ἡ οὐρὰ τοῦ ἀετοῦ του κάπου μπλέχτηκε καὶ σκάλωσε κατὰ τύχη. Κι' ἄρχισε τὰ τραβᾷ δυνατὰ τὸ σκοινί, γιὰ νὰ τὴν ξεσκαλώσῃ.

Μ' αὐτὸ ἴσα-ἴσα ἤθελα κι' ἐγώ! Κρατοῦσα τὴν οὐρὰ μ' ὅλη μου τὴ δύναμη· μ' ὅλη του τὴ δύναμη τραβοῦσε καὶ τὸ παιδὶ τὸ σκοινὶ τοῦ ἀετοῦ. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα—τὸ πολὺ εὐχάριστο ἀποτέλεσμα— ἦταν νὰ ξεκουνη-

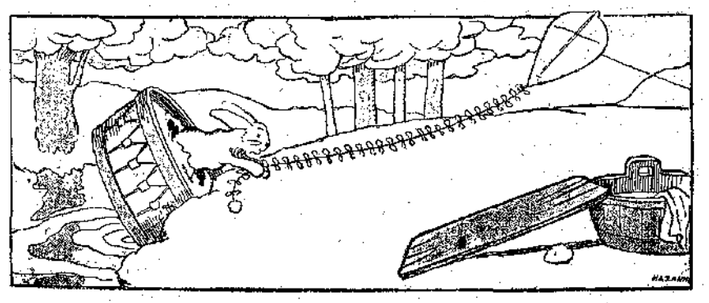

θῇ ἀπ' τὴ θέση της ἡ γρανκάσσα καὶ νὰ τραβηχτῇ — λιγάκι ἄταχτα — πρὸς τὴν ὄχθη τοῦ βάλτου.

Ἔτσι ἔκαμα τὸ ταξίδι μέ... ρυμουλκό. Καὶ φτάνοντας στὴν ἄκρη, πήδησα ἀπ' τὴ γρανκάσσα στὴν ξηρά, χωρὶς νὰ βρέξω οὔτε μιὰ τρίχα τῆς γούνας μου. Τότε μόνο ἄφησα τὴν οὐρά, πρὸς μεγάλη χαρὰ τοῦ παιδιοῦ, ποὺ θὰ νόμισε πὼς μὲ τὸ τράβηγμά του ὁ ἀετὸς ξεσκάλωσε καὶ πετοῦσε τώρα ἐλεύθερος στὰ ὕψη.

Ἡ δική μου ὅμως χαρὰ ἦταν μεγαλύτερη ποὺ ξεσκάλωσα καὶ γλί-

τωσα ἀπ' τὴν καταραμένη ἐκείνη θέση. Καὶ στάθηκα κοιτάζοντας γύρο μου, γιὰ νὰ ἰδῶ σὲ τί τόπο μὲ εἶχαν ρίξει, πρῶτα ἢ σφεντόνα κι' ὕστερα ἡ γρανκάσσα.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΟΙ ΚΑΒΑΛΛΙΕΡΟΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Ποῦ εἶναι ὁ Ντίνος κι' ὁ Ἀριστοτέλης; Δὲν ἦταν μαζί σας;

Ὁ Ἀλέκος μὲ ρωτοῦσε. Τοῦ ἀποκρίθηκα ἀργητικά. Ἡ νύχτα εἶχε προχωρήσει κι' οἱ φωτιὲς ποὺ εἶχαν στηθεῖ γιὰ τὰ σουβλιστὰ ἔπαιρναν μιὰν ἀπερίγραπτη λαμπρότητα. Ἀπ' τὴν αἴθουσα ἄκουσα νότες πιάνου. Παίζανε ἕνα φὸξ-τρότ. Μπῆκα κι' ἐγὼ μέσα. Μερικοὶ ἀξιωματικοὶ εἶχαν πάρει τὶς πρῶτες κυρίες ποὺ καταφθάνανε καὶ τὶς στροβιλίζανε. Τὰ τραπέζια, στενὰ καὶ ἀτελείωτα εἰς μάκρος, τοὺς ἐμποδίζανε λιγάκι. Καταβάλανε ὅμως φιλότιμες προσπάθειες νὰ ἐξουδετερώσουν τὸ μειονέκτημα αὐτό, καὶ τὰ γαλόνια τῶν ἀξιωματικῶν, οἱ ἐξῶμες τουαλέττες, ἡ πρασινάδα καὶ τὰ φῶτα κάνανε ἕνα ζωηρό, πολύχρωμο, ἀεικίνητο μωσαϊκὸ ποὺ ἔρριχνε φευγαλέες ἀνταύγειες. Τὸ στυγνὸ φάσμα τοῦ πολέμου, ὡς διὰ μαγείας, εἶχε διαλυθεῖ στὴ φανταχτερὴ αὐτὴ ἀτμόσφαιρα.

Ὁ Τοτὸς κι' ἐγὼ εἴχαμε πλησιάσει τὸ κυλικεῖο κι' ἀσχολούμαστε μὲ τὸ δοκίμασμα τῶν γλυκῶν. Ἔξαφνα ἔστρεψα τὸ βλέμμα καὶ εἶδα τὴν κ. Κ... νὰ μπαίνῃ. Φοροῦσε μιὰ τουαλέττα ἀπὸ κίτρινο ταφτὰ μὲ μεγάλο ντεκολτέ, ἀλλὰ πολὺ ἁπλή. Στὸ κεφάλι της ἔλαμπε μιὰ χρυσὴ κορδέλλα, ποὺ ἔκανε δυὸ-τρεῖς φορὲς τὸ γύρο του. Χρυσά, ἐπίσης, παπούτσια καὶ μαῦρα μακρυὰ γάντια. Ὅλ' αὐτὰ ἦταν λίγο τσαλακωμένα, ἀλλὰ μὲ τὶ καμψότητα καὶ χάρη τὰ φοροῦσε! Ἕνας κύκλος ἀξιωματικῶν εἶχε σχηματισθεῖ γύρω της. Ἔπειτα τὴν εἶδα νὰφίνεται στὸ εὐγενικὸ πιάσιμο κάποιου ἀξιωματικοῦ ποὺ ἄρχισε νὰ τὴ στροβιλίζῃ στοὺς ἤχους τοῦ φόξ.

— Κοίταξε τὶ ὡραῖα ποὺ εἶναι! εἶπα θριαμβευτικὰ στὸν Τοτό.

— Ναί, ἔκανε πολὺ σιγὰ καὶ σοβαρά.

Τὸ φὸξ-τρὸτ εἶχε τελειώσει. Ἡ κ. Κ... καθότανε σὲ μιὰ γωνιά. Μὲ εἶδε καὶ μοῦ ἔκανε νεῦμα νὰ πλησιάσω.

— Ποῦ εἶναι ἡ Στάσα; μὲ ρώτησε μ' ἀπορία.

Γ'

Μοῦ φαίνεται ἀπίστευτη ἡ ἀγωνία ποὺ συμμερίστηκα χτὲς τὸ βράδυ μὲ τοὺς συντρόφους μου, δηλαδὴ τὸν Τάκη, τὸ Ἀελέ, τὸν Ἱππόλυτο, τὸν Ἀνδρέα, τὸν Κώστα καὶ τρεῖς στρατιῶτες. Μὲ τὶ ἄνεση καὶ ἡσυχία εἶχα καθήσει νὰ γράψω στὸ ἡμερολόγιό μου, τὰ συμβάντα τῆς χθεσινῆς ἡμέρας, ἐντελῶς ἀνύποπτος γι' αὐτὸ ποὺ ἔμελλε νὰ μᾶς συμβῇ! Εὐτυχῶς ποὺ εἶναι πιὰ περασμένα. Ὅλ' αὐτὰ καὶ δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ ξανασυμβοῦν, γιατὶ τέτοιες τρομάρες ἂς πᾶνε στὸ καλό τους... Σὲ δύο ὧρες θὰ ἔχουμε φύγει ἀπ' τὸ στρατόπεδο. Ἀπ' τὸ πρωῒ μοιράσαμε τὰ δῶρα μας στοὺς στρατιῶτες. Τὸ χιόνι ἔκανε τὴ σκηνογραφία παραμυθένια. Τὰ γλυκὰ καὶ τὰ μάλλινα ροῦχα, τὰ ξυράφια, οἱ βούρτσες, οἱ καθρέφτες, κι' ὅλα τὰ ἄλλα ἀντικείμενα τοῦ πολιτισμοῦ ποὺ ἀποκτούσανε, τοὺς ἔδωσαν μιὰ χαρὰ μικρῶν παιδιῶν.

Λοιπὸν χτὲς τὸ βράδυ εἶχα καθίσει κι' ἔγραφα, ὅταν ἔρχεται ὁ Μίμης καὶ μοῦ λέει:

—Ἡ κ. Κ... σὲ γυρεύει...

Ἔτρεξα στὴν αἴθουσα.

— Μοῦ εἶπες, ἔκανε ἀνήσυχη, πῶς ἡ Στάσα, ἡ Μαίρη, ἡ Ἑλένη κι' οἱ ἄλλες εἶχαν πάει περίπατο. Δὲ γυρίσανε ἀκόμα. Ποῦ πῆγαν; Κάτι θὰ τοὺς ἔτυχε.

— Μὰ δὲν ἦταν μόνες, εἶπε ἕνας ἀξιωματικός. Εἶχαν πάρει τὰ παιδιὰ κι' ἕνα συνάδελφό μου μαζί τους.

Ἡ Στάσα κι' ἡ Ἑλένη, γιὰ τὶς ὁποῖες μὲ ρωτοῦσε, εἶναι συγγενεῖς μας. Ἕνα αἴσθημα φόβου μ' ἔπιασε. Πῆγα νὰ μιλήσω, ἀλλὰ ὁ ἀξιωματικός, ἀπαντώντας σ' ἕνα ἐρώτημα τῆς κ. Κ... μὲ διέκοψε.

— Θὰ ἐπισκεφθῆκανε κανένα καταυλισμό, ἔκανε, καὶ θὰ τοὺς κατα φέρανε νὰ περάσουν τὴ βραδυὰ ἐκεῖ.

—Ὄχι, εἶπε ἡ κ. Κ., ἐγὼ τὶς εἶδα νὰ πηγαίνουν πρὸς τὸ χωριὸ ἐκεῖνο...

Κι' ἔδειξε με τὸ χέρι ἕνα σημεῖο τοῦ ὁρίζοντος.

—Ἀπὸ ἐκεῖ, ὅλοι μοῦ λένε πῶς δὲν ὑπάρχουν στρατιῶτες, οὔτε ἐγκαταστάσεις. Νὰ μὴ χαθῆκανε;..

Ὁ χορὸς εἶχε παύσει κι' ὅλοι εἶχαν μαζευτεῖ γύρω μας.

— Μὴν ἀνησυχεῖτε, ἔκανε ἕνας λοχαγός, θὰ στείλω ἕνα-δυὸ ἄντρες νὰ τὶς βροῦνε. Θ' ἀπομακρυνθῆκανε πολύ, γι' αὐτὸ ἀργοῦνε.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ὁμάδος μας πρότεινε νὰ πᾶμε κι' ἐμεῖς. Ξεκινήσαμε γοργὰ μέσα στὸ χιόνι, ποὺ εἶχε ἀρχίσει πάλι νὰ πέφτῃ, μὲ κατεύθυνση τὸ χωριό, πρὸς τὸ ὁποῖο νομίζαμε πὼς εἶχαν πάει. Περπατούσαμε ὅμως μὲ δυσκολία καὶ τὸ σκοτάδι ἔκανε ὀχληρότερη τὴ διαδρομή.

Οἱ στρατιῶτες βλαστημοῦσανε κι' ἐμεῖς τοὺς ἀκούαμε σκανδαλισμένοι. Στὴν ἀρχὴ ὅμως, παρ' ὅλη τὴν ἀνωμαλία, εἴμαστε ἐνθουσιασμένοι μὲ τὴν περιπέτεια αὐτή. Τί εἶχαν ἄραγε γίνει οἱ κυρίες κι' οἱ σύντροφοί μας; Εἶχαν χαθεῖ μέσ' στὰ χιόνια κι' ἐξαφνα θὰ τοὺς βρίσκαμε ἀξιοθρήνητους καὶ περιχαρεῖς ποὺ εἴχαμε τρέξει νὰ τοὺς βοηθήσουμε καὶ νὰ τοὺς ξαναφέρουμε πίσω; Γλιστρούσαμε καὶ κρεμόμαστε ὁ ἕνας στὸ μανδύα τοῦ ἄλλου. Χαϊδευτικοὶ χιονοστρόβιλοι μᾶς πασπαλίζανε τὸ πρόσωπο.

Κανένα φῶς δὲ φαινότανε πιά. Οἱ τρεῖς στρατιῶτες μὲ κλεφτοφάναρα προσπαθοῦσαν νὰ μὴ χάσουν τὸ δρόμο.

— Φαντασθῆτε νὰ τοὺς τσακώσανε οἱ Τοῦρκοι! ἔκανε ἔξαφνα ὁ Κώστας, ἔπειτα ἀπὸ πολύωρη σιωπή.

— Ποτέ, ἀποκρίθηκαν δυὸ-τρεῖς ἄλλοι κι' ἐγώ, βιαστικά.

—Ἀκούσατε τί ἔλεγε σήμερα τὰ πόγεμα ὁ ὑπολοχαγὸς Ρ...; ἐπέμεινε ὁ Κώστας.

Κανεὶς δὲν τοῦ ἀπάντησε. Κουραζόμαστε κι' ἡ ἀπέραντη ἀβεβαιότητα τῆς νύχτας εἶχε ἀρχίσει νὰ μᾶς ἀποκαρδιώνῃ.

Ἔπειτα ἀπὸ κάμποση ὥρα, ἕνας στρατιώτης ἔκανε:

— Σὲ καλό σας, βρὲ παιδιά, ποῦ πηγαίνουμε ἀπ' ἐδῶ; Θέλετε νὰ πέσουμε πίσω στοὺς Τούρκους;

— Πρέπει νὰ τοὺς βροῦμε... τραύλισε κάποιος.

—Ὥραῖα θὰ τοὺς βροῦμε ἂν πέσανε στὰ χέρια τους!..

Τὸ κρύο ἔξαφνα μᾶς φάνηκε ζωηρότερο. Ὡστόσο ἡ χιονοθύελλα ποὺ δυνάμωνε, ἔφερνε σὰ μιὰ ὀργὴ ζεστασιά.

— Τὸ νόστιμο θὰ εἶναι, κάγχασε ὁ ἴδιος πάντα στρατιώτης, ἂν ἀκολουθήσουμε καὶ μεῖς τὴν τύχη τους... Ἀπὸ δῶ ποὺ πηγαίνουμε, οὔτε φρουρά, οὔτε μέτωπο, οὔτε τίποτε ἄλλο ὑπάρχει γιὰ νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ...

Ἐλαττώσαμε τὴν ταχύτητα τῶν βημάτων μας καὶ κοιτάξαμε ἔντρομοι τὸ ἄσπρο χάος ποὺ μᾶς ἔζωνε καὶ φάνταζε στὸ σκοτάδι. Τίποτα δὲ φαινότανε, πρόθενά, οὔτε φῶς, οὔτε ἄνθρωπος, οὔτε σπίτι.

— Μὰ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ τοὺς τσακώσανε, ἔκανε κάποιος ἄλλος.

Μηχανικὰ εἴχαμε σταθεῖ, λαχανιασμένοι καὶ τουρτουρίζοντας ἀπ' τὸ κρύο καὶ τὸν τρελλὸ φόβο ποὺ μᾶς εἶχε πιάσει.

—Ἂς προσέξουμε, ψιθύρισε κάποιος, τὸ χιόνι. Ἴσως βροῦμε βήματα ποὺ θὰ μᾶς ὁδηγήσουν...

Ἦταν πρακτικὰ ἀδύνατο νὰ βροῦμε τίποτα, γιατὶ ἡ χιονοθύελλα ὅλο καὶ προσέθετε νέο χιόνι στὸ παλιό. Ἕνας μεγάλος δισταγμὸς μᾶς κυρίευσε γιὰ ἕνα λεπτό. Κάποιος ἔβαλε μιὰ φωνὴ ποὺ μᾶς ἔκανε νὰ φρικιάσουμε. Κανεὶς δὲν μπόρεσε νὰ καταλάβῃ τίνος ἦταν καὶ τί τὴν εἶχε προκαλέσει, ὡστόσο στάθηκε ἱκανὴ νὰ παραλύσῃ κάθε ἀντίσταση. Ἀβέβαιοι, ἀξιοθρήνητοι, φοβισμένοι, κάναμε μεταβολή.

—Τί γίνανε; τραύλισα ζαλισμένος.

Κανεὶς πάλι δὲν ἀποκρίθηκε. Ὁ ρυθμὸς τῶν βημάτων μας γινότανε ὁλοένα πιὸ γοργός. Ἕνα οὐρλιασμα μᾶς συνεκλόνισε.

— Τὰ ζεϊμπέκια!

—Ὄχι, λύκοι...

Ὁ πανικὸς εἶχε σκορπιστεῖ μεταξύ μας. Τυφλωμένοι ἀπ' τὶς χιονοστιβάδες καὶ παραπαίοντας στὸ βαθὺ στρῶμα τοῦ χιονιοῦ, κάναμε ὡστόσο ἀγωνιώδεις προσπάθειες νὰ σωθοῦμε ἀπ' τὸν κίνδυνο ποὺ ἔξαφνα μᾶς φάνηκε χειροπιαστός. Οἱ λιγώτερο σβέλτοι, πού, ὅπως πάντα, εἶναι κι' οἱ πιὸ φοβιτσιάρηδες, ἱκετεύανε:

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΑΛΕΞ. Σ. ΒΕΓΓΗΟΓΛΟΥ

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΔΕΑΦΙΝΟΥ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ἡ στενὴ κάμαρα τοῦ Τέμπλου εἶναι γιομάτη σκιές· μόνο μιὰ στενὴ λωρίδα ἀπὸ φῶς ἁπλώνεται μπροστὰ στὸ μισογκρεμισμένο τζάκι.

Ἐκεῖ μέσα, δυὸ-τρία νυσταγμένα κούτσουρα φέγγουν μὲ μιὰ ἀρρωστιάρικη δειλὴ φλόγα. Τἀναψε τ' ἀπόγεμα ἡ κυρὰ-Σιμόν, ποὺ δὲ μποροῦσε νὰ ὑποφέρῃ τὸ βαρὺ πρωτοχρονιάτικο κρύο.

Σιγαλιά. Ποῦ καὶ ποῦ ἀκούγεται μόνο τὸ ροχαλητὸ τοῦ Σιμόν, καὶ οἱ μακρινὲς χαρούμενες φωνὲς ἀπ' τὸν ἔξω κόσμο τὸν εὐτυχισμένο.

Μεσάνυχτα· ὅλοι κοιμοῦνται στὸ Τέμπλο. Ξαφνικά, ἀπ' τὴ γωνιὰ τῆς κάμαρας, μιὰ λευκὴ σκιὰ σηκώνεται ἀπ' τὸ κρεβάτι.

Μὲ δειλά, σιγαλὰ βήματα σιμώνει τὸ τζάκι. Καὶ τώρα οἱ δειλὲς ἀνταύγειες τῆς φωτιᾶς φωτίζουν ὁλόκληρο τὸ λεπτοκαμομένο ξανθόμαλλο ἀγόρι, μὲ τὸ φωτοστέφανο τῶν ξανθῶν μαλλιῶν γύρω στὸ χλωμό, ἀδυνατισμένο του πρόσωπο. Στέκει ὥρα πολλὴ μπροστὰ στὸ τζάκι, μὲ τὸ βλέμμα χαμένο, ζώντας μὲ τὴ φαντασία του ὁ ἄλλον κόσμο μακρινό. Μπροστὰ στὰ κουρασμένα του μάτια προβάλλει μιὰ λαμπρὴ φωτολουσμένη σάλα. Ἄνδρες μὲ λαμπρὰ ροῦχα καὶ χρυσαφένια σπαθιά, γυναῖκες μὲ μεγάλα ντεκολτὲ καὶ διαμαντικὰ περνοδιαβαίνουν στὴ φωτολουσμένη τὴ σάλα. Στὸ βάθος, ἕνα ψηλὸ δέντρο μὲ μύρια κεράκια εἶναι γιομάτο δῶρα καὶ παιχνίδια. Ἕνα λεπτὸ ξανθόμαλλο ἀγοράκι μ' ἀχόρταγα μάτια κι' εὐτυχισμένο χαμόγελο καμαρώνει τὸ δέντρο του. Ὕστερα ἡ σκηνὴ ἀλλάζει. Τώρα, μέσα στὸ μισοσβυσμένο τζάκι, ποῦχει ὁ Δελφῖνος βυθίσει τὸ βλέμμα του, θαμποφέγγει μιὰ μεγάλη πλούσια κάμαρα. Εἶναι καὶ πάλι νύχτα. Καὶ τὸ ἴδιο ἀγοράκι σιμώνει γελαστὰ-γελαστὰ τὸ ψηλό, μεγαλόπρεπο τζάκι, ὅπου ἀπιθώνει τὰ παπουτσάκια του (*), κάτι θαμπὰ μεταξωτὰ παπουτσάκια, μὲ μιὰ διαμαντένια φιούμπα. Ἐκεῖ μέσα τὴ νύχτα ὁ ἅγιο Βασίλης θὰ ρίξῃ ἀπ' τὴν καπνοδόχο τὸ δῶρο τοῦ μικροῦ Διαδόχου μέσα στ' ἀτλαζένια παπουτσάκια μὲ τὴ διαμαντένια τους τὴ φιούμπα.

Θυμᾶται πολὺ καλὰ τί ἦταν αὐτὸ ποὺ βρῆκε τὴν ἄλλη μέρα μέσα στὰ παπουτσάκια του ὁ Δελφῖνος. Ἕνα χρυσὸ στεμματάκι ὅλο πέτρες πολύχρωμες, ποὺ στόλιζε τόσο ὄμορφα τὸ ξανθό του κεφάλι. Τὸ φοροῦσε ὅλη τὴ μέρα γελαστός, χαρούμενος, πλημμυρισμένος ἀπὸ εὐτυχία.

Καὶ τώρα; Χοντρὰ δάκρυα ἀπελπισίας αὐλακώνουν τὰ χλωμά, κιτρινιασμένα του μάγουλα. Ὄχι! Δὲν κλαίει γιὰ τὸ χαμένο του στέμμα, δὲν κλαίει γιὰ τὶς γιορτές, γιὰ τὶς διασκεδάσεις, γιὰ τὴ χλιδή· κλαίει γιατὶ ἀπόψε θὰ στερηθῇ τὸ μητρικὸ φιλὶ ποὺ τοῦδωσε ἡ μαμμὰ-Βασίλισσα ὅταν ἔπεσε στὸ κρεβατάκι του, ἀφοῦ ἔβαλε τ' ἀτλαζένια παπουτσάκια του στὸ τζάκι. Μόνο γι' αὐτὸ κλαίει ὁ Δελφῖνος.

Τὰ κούτσουρα σβύσαν ἐντελῶς. Μιὰ βαθειὰ σκοτεινιὰ ἁπλώνεται στὴ φτωχοκάμαρα. Τότε, ἀπάνω στὶς στάχτες, ἀφήνει ὁ Δελφῖνος τὰ σημερνά του παπούτσια: Κάτι χοντρὰ ξυλοπάπουτσα μὲ βαρειὲς πρόκες ποὺ τοῦ πληγιάζουν τόσο συχνὰ τὰ λεπτὰ ποδαράκια του. Ἄ, ὁ Ἅγιο-Βασίλης εἶναι καλός! περνώντας ἀπὸ τὶς στέγες ὅλων τῶν σπιτιῶν, περνώντας κι' ἀπ' τὰ παλάτια, κι' ἀπ' τὰ καλύβια, ἀφήνει πάντοτε τὰ δῶρα του νὰ πέσουν ἀπ' τὴν καπνοδόχο, γιὰ τὰ παπουτσάκια τῶν μικρῶν παιδιῶν.

Καὶ μιὰ προσευχὴ ἀνεβαίνει στὰ σκασμένα χειλάκια τοῦ πόνεμένου μικροῦ.

Δὲ θέλει δῶρο, δὲ θέλει παιχνίδι, δὲ θέλει στέμμα νὰ τοῦ ρίξῃ ὁ Ἅγιο-Βασίλης. Ἕνα τετράγωνο χαρτάκι, ἕνα γραμματάκι θὰ τὸν πλημμύριζε χαρά. Ἕνα γραμματάκι, ὅπου ἡ μαμμὰ-Βασίλισσα θὰ τοῦγραφε πῶς δὲν τὸν ξέχασε καὶ πῶς τὸν ἀγαπάει πάντα, σὰν πρῶτα.

Καὶ μ' αὐτὸ τὸ ὄνειρο, ὁ Δελφῖνος πέφτει στὸ σκληρό του στρῶμα, κι' ἀποκοιμιέται μ' ἕνα χαμόγελο προσμονῆς.

***

—Ὄχι, Σιμόν, σὲ παρακαλῶ... Λυπήσου το. Εἶναι τόσο μικρὸ ἀκόμα τὸ κακόμοιρο... τί μᾶς φταίει αὐτό;

— Φταίει γιὰ τὸ αἷμα ποὺ κυλάει στὶς φλέβες του, τὸ καταραμένο αἷμα τοῦ Καπέτου! Φύγε, μὴ μ' ἐμποδίζεις!..

—Ὄχι, σὲ παρακαλῶ... ἐπιτέλους μὴ τοῦ βάλεις τίποτα. Ἀλλὰ ὄχι αὐτό, ὄχι!.. ὦ, μὰ θᾶναι φριχτό!..

— Γυναῖκα! Ἀπὸ πότε μοῦγινες πονόψυχη γιὰ τὸ κακουργάκι; Χά, χά, χά, γέλια ποὺ θὰ κάνουμε σὰν θὰ τρέξῃ μόλις ξυπνήσει νὰ δῇ τί τοῦριξε ὁ Ἅγιο-Βασίλης καὶ βρεῖ αὐτὸ τὸ... μπιζουδάκι! Μὰ θᾶναι, θᾶναι ἔξοχο!.. Ἂν δὲ γελάσεις καὶ σύ, νὰ μοῦ τρυπᾶς τὴ μύτη!..

— Μὰ δὲ νιώθεις οὔτε τόση δὰ συμπόνια μέσα σου;

— Δὲ μὲ παρατᾶς, λέω γώ; Μὰ εἶδες, ἀλήθεια, τί πετυχημένη ποὺ εἶναι; Ἴδια κι' ἀπαράλλαχτη σὰν ἀληθινή... Τζουτζούκα μου!..

Κι' ἐνθουσιασμένος, φίλησε τὸ μικρὸ ξυλένιο πραμματάκι ποὺ κράταγε στὰ χέρια του καὶ. ποῦκανε τόση φρίκη στὴν κυρὰ-Σιμόν.

—Ὕστερα, νὰ σοῦ πῶ, σὰν ἤθελε νὰ βάλῃ τὰ τσόκαρά του στὸ τζάκι, καλὰ νὰ τὰ πάθῃ. Ἄ, μπὰς καὶ νόμισε πῶς βρίσκεται ἀκόμα στὸ βρωμοπάλατό του;

Μὰ ἡ κυρὰ-Σιμὸν δὲν τοῦ ἀπάντησε πιά, ἔρριξε μόνο μιὰ πονεμένη ματιὰ στὸ κοιμισμένο παιδάκι κι' ἔφυγε ἀπ' τὴν κάμαρα.

Ὁ Σιμόν, ἀνενόχλητος, ἔβαλε στὰ ξυλοπάπουτσα τὸ δῶρο τοῦ Δελφίνου.

Ἦταν χαράματα ὅταν γινόταν αὐτὴ ἡ συνομιλία, καὶ πρώτη φορὰ ὁ Σιμὸν δὲ βιάστηκε νὰ ξυπνίσῃ τὸ Δελφῖνο. Μιὰ χαρούμενη κωδωνοκρουσία τὸν ξύπνισε ὕστερα ἀπὸ λίγη ὥρα. Πετάχτηκε στὴ στιγμὴ ἀ-

(*) Τὰ παιδιὰ τῶν Γάλλων ἔχουν τὴ συνήθεια, τὴν παραμονὴ τοῦ Nöel (ποὺ εἶναι σὰν τὴ δική μας πρωτοχρονιὰ) νὰ βάζουν τὰ παπούτσια τους στὸ τζάκι γιὰ νὰ τοὺς ρίξῃ ὁ μπαρμπα-Nöel τὸ δῶρο τους. — Σ. τ. Μ.

πάνω ἀψηφώντας τὸ κρύο, μὲ τὰ μάτια γυρισμένα στὸ τζάκι, μ' ἕνα χαμόγελο, ποὺ μόλις πρόβαλε στὰ χλωμά του χείλια. Ντύθηκε βιαστικὰ-βιαστικά, σπάζοντας κι' ἕνα κουμπὶ στὴ βιάση του.

Ὁ Σιμὸν σὲ μιὰ γωνιὰ κάρφωνε κάτι παπούτσια· τὸ κεφάλι του τὸ εἶχε σκυμμένο στὴ δουλειά, μὰ τὰ μάτια του μὲ μιὰ ἀστραπὴ κακίας παρακολουθοῦσαν καὶ τὶς πιὸ μικρὲς κινήσεις τοῦ παιδιοῦ.

Νά το τῶρα, σίμωσε στὸ τζάκι· μὲ λαχτάρα ἁρπάζει τὰ ξυλοπάπουτσα νὰ βρῇ τὸ δῶρο τοῦ Ἁγιο-Βασίλη!

— Μπά; τ' εἶν' αὐτό; ρωτιέται σιγὰ-σιγά, μὲ μιὰ βαθειὰ ἀπογοήτευση ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό του. Μὰ τί νάναι..; .. γυρίζει καὶ ξαναγυρίζει στὰ χέρια του τὸ τριγωνικὸ ξύλινο πραγματάκι, καὶ ξαφνικὰ βγάζει μιὰ μικρὴ φωνή.

Ἕνα μικρὸ μαχαιράκι, ποὺ δὲν τὸ εἶχε προσέξει τοῦκαψε ἐλαφρὰ τὸ δάχτυλό του.

Περίεργο παιχνίδι ὡς τόσο, πολὺ περίεργο.

— Χά, χά, χά! Γειά σου, Καπέτε! Εἶσαι εὐχαριστημένος μὲ τὸ δῶρο ποὺ σοῦριξε ὁ Ἁγιο Βασίλης;

— Μὲ συγχωρεῖτε, μά .. θέλετε νὰ μοῦ πῆτε τ' εἶν' αὐτὸ τὸ παιχνίδι; δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω.

— Γειά σου, παιδάκι μου, νὰ σοῦ πῶ, ἔλα δῶ κοντά, ἔλα, καλῶς μου το!..

Τὸ παιδὶ σίμωσε τὸ Σιμὸν μὲ σιγανὰ φοβισμένα βήματα. Αὐτὸ τὸ μελιστάλαχτο ὕφος του δὲν προμηνοῦσε τίποτα καλό. Τὸν προτιμοῦσε ὅταν φώναζε κι' ἔβριζε· ἡ ψεύτικη τρυφερότητά του πάντα σὲ κάτι κακὸ κατέληγε. Μὰ ἦταν περίεργος νὰ μάθῃ τ' ἦταν τὸ δῶρο του, καὶ μὲ μιὰ κίνηση, γεμάτη ἀφέλεια, τὸ ἔτεινε στὸ δεσμοφύλακά του.

— Νὰ τ' εἶναι τὸ δωράκι σου, πουλάκι μου, νὰ τ' εἶναι... Μιὰ γκιγιοτίνα! Ξέρεις τί εἶναι ἡ γκιγιοτίνα, φῶς μου; Εἶναι ἕνα ὡραῖο μηχάνημα, ποὺ θὰ κάνῃ κρίτσι-κρίτσι τὸ λαιμὸ τοῦ μπαμπάκα σου!.. κατάλαβες; Καὶ τῆς μαμμάκας σου... ἄ, βέβαια, κρίτσι-κρίτσι!.. Χά, χά! Τ'ὄνιωσες, ἔ;..

Μιὰ ἄγρια κραυγὴ ἔβγαλε ὁ μικρὸς καὶ πέταξε χάμω τὸ ἀπαίσιο παιχνίδι. Τὰ μάτια του κοιτοῦσαν σὰ χαμένα ὁλόγυρα, ζητώντας μιὰ βοήθεια, ποὺ δὲν ἤθελε νὰ φανῇ. Σὰν στεργὸ καταφύγιο ἔπεσε στὸ ἀχυρόστρωμά του κλαίγοντας μὲ λυγμούς. Μὲς στὴν παιδική του ἀφέλεια δὲν μποροῦσε νὰ φαντασθῇ πὼς ὁ Σιμὸν ἔβαλε τὴ μικροσκοπικὴ λαιμητόμο στὰ παπούτσια του, καὶ φανταζόταν πὼς ὁ Ἁγιο-Βασίλης θέλησε νὰ τοῦ κάνῃ ἕνα τέτοιο φριχτὸ δῶρο.

Κι' ἔκλαιγε, κι' ἔκλαιγε, κι' ἔκλαιγε!..

Κι' ἄξαφνα θυμήθηκε τὸ χρυσὸ στέμμα ποὖχε βρεῖ κάποια ἄλλη αὐγὴ μέσα στ' ἀτλαζένια του παπούτσια.

Τὸ χρυσὸ στέμμα, ἡ ξυλένια γκιγιοτίνα, — ὅλο τὸ δράμα τῆς ζωῆς του κλεισμένο μέσα σ' αὐτὰ τὰ δυὸ παιχνίδια.

(Μίμηση) ΑΙΔΑ ΚΑΡΚΑΛΟΥ

Η ΖΑΚΕΛΙΝΑ ΚΙ' Ο ΜΙΡΟΣ

(ὑπὸ ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΣ)

Ἡ Ζακελίνα κι' ὁ Μίρος εἶναι παλιοὶ φίλοι. Ἡ Ζακελίνα εἶν' ἕνα κοριτσάκι κι' ὁ Μίρος ἕνας πελώριος σκύλος. Εἶναι κι' οἱ δυό τους ἀπ' τὸν ἴδιο κόσμο, ἀπ' τὸν κόσμο τῶν ἀγρῶν· ἀπ' αὐτὸ κι' ἡ βαθειά τους φιλία. Πόσο καιρὸ γνωρίζονται; Δὲν ξέρουνε πιά: αὐτὸ ξεπερνᾶ τὴ μνήμη ἑνὸς σκύλου κι' ἑνὸς μικροῦ κοριτσιοῦ. Ἄλλωστε οὔτε ποὺ ἔχουν ἀνάγκη νὰ τὸ ξέρουν· δὲ θέλουν οὔτ' ἔχουν ἀνάγκη νὰ ξέρουν τίποτα. Ἔχουν μονάχα τὴν ἰδέα πὼς γνωρίζονται ἀπὸ πολὺν καιρό, ἀπ' τὴν ἀρχὴ τῶν πραγμάτων, γιατὶ δὲ φαντάζονται, οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ἡ ἄλλη, πὼς τὸ σύμπαν ὑπῆρχε καὶ πρὶν ἀπ' αὐτούς. Ὁ κόσμος, ὅπως τὸν καταλαβαίνουν, εἶναι νέος, ἁπλὸς καὶ καλὸς σὰν κι' αὐτούς. Γιὰ τὴ Ζακελίνα ὁ κόσμος εἶναι ὁ Μίρος· καὶ γιὰ τὸ Μίρο ὁ κόσμος εἶναι ἡ Ζακελίνα.

Ὁ Μίρος εἶναι πολὺ πιὸ μεγάλος καὶ πιὸ δυνατὸς ἀπ' τὴ Ζακελίνα. Ὅταν ἀκουμπᾶ τὰ μπροστινά του πόδια στοὺς ὤμους τοῦ παιδιοῦ, τὸ ξεπερνᾶ μὲ τὸ κεφάλι καὶ τὸ στῆθος. Θὰ μποροῦσε νὰ τὴν καταπιῇ μὲ τρεῖς μπουκιές· μὰ ξέρει, νοιώθει πὼς μιὰ δύναμη κατοικεῖ μέσα της καὶ πὼς, μ' ὅλο ποὺ εἶναι μικρή, εἶναι πολύτιμη. Τὴ θαυμάζει· τὴν ἀγαπᾶ. Τὴ γλύφει ἀπὸ συμπάθεια. Ἡ Ζακελίνα τὸν ἀγαπᾶ γιατὶ εἶναι δυνατὸς καὶ γιατὶ εἶναι καλός. Νοιώθει γι' αὐτὸν ἕνα αἴσθημα σεβασμοῦ. Βλέπει καὶ δὲν τὸ πιστεύει. Ὁ Μίρος τὴν κοιτάζει μὲ τὸ τίμιο κι' ὑπομονετικὸ ὡραῖο του βλέμμα. Μὴ ξέροντας πὼς εἶναι Πνεῦμα τῆς γῆς καὶ τριχωτὸς θεός, φορεῖ δίχως θυμὸ τὴν ἀλυσίδα καὶ τὴν τραχηλιά του. Μὰ ἡ Ζακελίνα δὲν τολμᾶ νὰ προχωρήσῃ. Δὲ μπορεῖ νὰ καταλάβῃ πὼς ὁ θεϊκὸς καὶ μυστηριακὸς φίλος της εἶναι σκλαβωμένος, καὶ μιὰ ἀόριστη θλίψη πλημμυρίζει τὴν ψυχούλα της.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΗΣ

ΕΔΙΘ ΝΤΕ ΦΕΡΛΑΚ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Τῆς φαινόταν ὅτι εἶχε ξαναΐδεῖ αὐτὸ τὸ μέρος. Τὴ μεγάλη πλατεῖα, τὰ σπίτια, τὴν ἐκκλησιὰ ποὺ ἀντίκρυζε ἐμπρός της, ποῦ νὰ τἄχε ἄραγε ξαναΐδεῖ;

Ἔτρεμε ἀπὸ φόβο καὶ κρύο. Ἡ φθινοπωρινὴ νύχτα ἦταν παγερή, καὶ καθὼς ἦταν ἐλαφρὰ ντυμένη, ἡ Ἐδίθ ἔτρεμε.

— Μαννούλα, μαννούλα, μουρμούριζε μὲ τρεμάμενα χείλη. Τὸ κεφάλι της γύριζε, τ' αὐτιά της βούΐζαν σὰν καζάνια. Ἄξαφνα ἔνοιωσε τὴ γῆ νὰ φεύγῃ ἀπ' τὰ πόδια της, καὶ σωριάστηκε βαρειὰ κάτω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

— Πῶς πηγαίνει; ἀδελφή μου; ζεστάθηκε;..

Αὐτὰ εἶναι τὰ πρῶτα λόγια ποὺ φτάνουν στ' αὐτιά της.

Δὲν καταλαβαίνει καλὰ-καλὰ τὴ σημασία τους, γιατὶ τὸ μυαλό της εἶναι ἀκόμα σκοτισμένο· αἰσθάνεται ὅμως ἐντελῶς καλά, νιώθει μιὰ γλυκειὰ ζέστη, κι' ὅτι εἶναι ξαπλωμένη σ' ἕνα ἀναπαυτικὸ κρεβάτι. Ἀνασαίνει βαθιά, τεντώνεται λίγο κι' ἀνοίγει τὰ μάτια της.

— Μητέρα, ξύπνησε· ἐλᾶτε!

Μὰ ποῦ βρίσκεται λοιπόν; Γύρο της εἶναι ὅλα ἄσπρα, καθαρά, τακτικά. Νᾶναι ἄραγε στὸ Φερλάκ; ἢ μήπως βρίσκεται ἀκέμη στὸ φριχτὸ Λυών;

Ἄ, κατάλαβε. Δυὸ γυναῖκες, μὲ ἄσπρες σκούφιες στὸ κεφάλι, στέκουν δίπλα της. Ἡ μιὰ ἡλικιωμένη· ὅσο γιὰ τὴν ἄλλη δὲν μπορεῖ κανεὶς εὔκολα νὰ τῆς δώσῃ μιὰ ἡλικία.

Τὸ πρόσωπο της εἶναι βέβαια κουρασμένο καὶ τὰ μάτια της βαθουλά, τὸ σῶμα της ὅμως κι' οἱ κινήσεις της δείχνουν ὅτι εἶναι ἀκόμη νέα. Ἡ Ἐδίθ καταλαβαίνει ὅτι εἶναι καλόγριες καὶ ὅτι βρίσκεται σὲ μοναστήρι.

— Πῶς εἶσαι, μικρούλα μου; ἡ φωνὴ τῆς νέας ρωτάει, τί γλυκειὰ φωνή!

— Καλύτερα, πολὺ καλύτερα, τὸ κεφάλι μου μόνο εἶναι λίγο βαρύ.

— Παρακοιμήθηκες καὶ γι' αὐτό, δὲν εἶν' τίποτα, σὲ λίγο θὰ σοῦ περάσῃ.

— Νομίζω καὶ πῶς πεινάω λίγο, ψιθύρισε κοκκινίζοντας ἡ Ἐδίθ.

— Δὲν μὲ παραξενεύει αὐτό, ἀπάντησε χαμογελώντας ἡ καλόγρια· ἡ ὥρα εἶναι πέντε σχεδόν, εἶναι λοιπὸν πολὺ φυσικὸ νὰ πεινᾷς, — καὶ μ' ἐλαφρὸ βῆμα ἔφυγε.

Δὲν εἶχε πολλὴ ὥρα περάσει, ὅταν γύρισε κρατώντας ἕνα μεγάλο δίσκο μ' ἐκλεκτὰ φαγιά. Μὲ τί ὄρεξι τρώει ἡ Ἐδίθ! ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ ἔφυγε ἀπ' τὸν πύργο τῶν Φερλάκ, ἐχει νὰ φάῃ τόσο ὡραῖα πράγματα.

«Ἡ Ἐδίθ χάθηκε στὸ λαβύρινθο τῶν δρόμων...» (Σελ. 48, στ. α'.)

— Τῶρα πιὰ εἶσαι ἐντελῶς καλά, μικρούλα μου, τῆς εἶπε ἡ ἡγουμένη μὲ γλυκὸ τρόπο. Δὲν ξέρεις πόσο τρομάξαμε, ὅταν τὰ ξημερώματα, σὲ βρῆκε ἡ ἀδελφὴ Φιλομένη ἀναίσθητη καὶ παγωμένη, ἐμπρὸς στὴν πόρτα μας! Μᾶς ἔκανες καὶ μεγάλη ἐντύπωση, γιατὶ δὲν ἤσουνα ντυμένη σὰν τὰ φτωχὰ ὀρφανὰ ποὺ βρίσκουμε στὴν πόρτα μας συνήθως.

— Μὰ δὲν εἶμαι φτωχὸ ὀρφανό, κυρία!

— Δὲν ἀμφέβαλα οὔτε στιγμὴ γι' αὐτό, μικρούλα μου. Καὶ τῶρα ἄκου, ἐμένα μὴ μὲ λὲς «Κυρία», ἐγὼ εἶμαι ἡ «Μητέρα σας» κι' ἀπ' ἐδῶ εἶναι ἡ ἀδελφὴ Ἰωσηφίνα, εἶπε δείχνοντας τὴ νεώτερη, ἡ νοσοκόμα σου· μὲ κατάλαβες;

— Μάλιστα, «μητέρα σας».

— Ἐμεῖς στὴν ἀρχὴ δὲν ξέραμε ἂν ἤσουνα καὶ Γαλλίδα.

— Εἶμαι, ἀλλὰ ὄχι ἐντελῶς· ἀπ' τὴ μητέρα μου εἶμαι λίγο Ἀγγλίδα. Νά, καὶ τὄνομά μου εἶναι σὰν καὶ μένα, μισὸ γαλλικὸ μισὸ ἐγγλέζικο, λέγομαι Ἐδίθ ντὲ Φερλάκ.

Ἤταν τὸ φῶς ποὺ χαμήλωνε; ἢ τῆς φάνηκε; μιὰ δυνατὴ χλωμάδα ἁπλώθηκε στὸ πρόσωπο τῆς ἀδελφῆς Ἰωσηφίνας.

— Θέλετε νὰ σᾶς διηγηθῶ τὴν ἱστορία μου; σὲ σᾶς ἔχω κάθε ἐμπιστοσύνη! εἶπε μὲ ἀφέλεια ἡ Ἐδίθ.

— Δὲν θὰ σὲ κουράσῃ νὰ μιλᾷς; τὴ ρώτησε μὲ γλυκὸ τρόπο ἡ ἡγουμένη.

— Ὄχι, ἴσα ἴσα θὰ μοῦ κάνῃ καλό, ἔχω τόσον καιρὸ νὰ μιλήσω!

— Τότε σ' ἀκοῦμε.

— Ἡ ἱστορία μου εἶναι λίγο περίεργη, μοιάζει μὲ μυθιστόρημα...

Κι' ἄρχισε νὰ τοὺς διηγῆται: Γιὰ τὸν πύργο τῶν Φερλάκ, γιὰ τοὺς κακοποιοὺς ποὺ τὴν ἔκλεψαν, καὶ τέλος γιὰ τὴ δραπέτευσή της στὸ Λυών.

Ἀφοῦ τὴν ἄφησε νὰ μιλήσῃ, ἡ ἡγουμένη εἶπε:

— Δυὸ πράγματα δὲν μπορῶ νὰ ἐξηγήσω σ' ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία. Γιατὶ τὸ ταχυδρομεῖο γύρισε πίσω τὰ γράμματα τῶν δύο κακοποιῶν μὲ τὶς λέξεις «ἀγνώστου διαμονῆς», καὶ γιατὶ δὲν ζήτησαν νὰ σὲ βροῦν οἱ γονεῖς σου;

— Γιατί; πέστε μου καὶ σεῖς γιατί; εἶπε ἡ Ἐδίθ ξεσπώντας σὲ δάκρυα.

— Μὴν κλαῖς, μικρούλα μου, εἶπε γλυκὰ ἡ ἀδελφὴ Ἰωσηφίνα· προσπάθησε νὰ κοιμηθῇς, κι' ἐγὼ μὲ τὴ «μητέρα μας» θὰ σκεφτοῦμε μὲ τί τρόπο θὰ μπορέσουμε νὰ βροῦμε μιὰ λύση καὶ νὰ σὲ σώσουμε.

— Μήπως δὲν μὲ πιστεύετε; μήπως νομίζετε ὅτι σᾶς λέω ψέμματα; ρώτησε τρεμάμενη ἀπὸ ἀγωνία ἡ Ἐδίθ.

— Οὔτε μιὰ στιγμὴ δὲν μᾶς πέρασε ἀπ' τὸ νοῦ αὐτὴ ἡ σκέψη· ἐξ ἄλλου τὸ ἐξωτερικό σου μαρτυρεῖ ὅτι πραγματικὰ εἶσαι ἡ Ἐδίθ ντὲ Φερλάκ.

Ἡ ἀδελφὴ τὰ εἶπε αὐτὰ μ' ἕναν τρόπο ποὖδειχνε τόση πεποί-

θηση, ὥστε ἡ Ἐδίθ ἡσύχασε ἐντελῶς.

—Σᾶς εὐχαριστῶ, καλή μου ἀδελφή, δὲν ξέρετε τί καλὸ μοῦκαναν τὰ λόγια σας! Τώρα θὰ προσπαθήσω νὰ κοιμηθῶ.

Μ' ὅλο ποὺ νύσταζε φοβερά, λίγο πρὶν κοιμηθεῖ, ἄκουσε τὴν ἀδελφὴ Ἰωσηφίνα νὰ ρωτᾷ σιγανά:

— Μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ τὴ φιλήσω;

Κι' ἀμέσως ἔννοιωσε ἕνα ζεστὸ φιλὶ στὸ μέτωπο.

—Ἀγαπημένη μου Ἐδίθ...

Ὕστερα δὲν κατάλαβε τίποτ' ἄλλο γιατὶ τὴν πῆρε ὁ ὕπνος.

—Ἐλᾶτε, ἀδελφὴ Ἰωσηφίνα, εἶπε ἡ ἡγουμένη.

Στὶς μύτες τῶν ποδιῶν βγήκανε. Ὅταν φτάσανε στὸ διάδρομο, ἡ ἀδελφὴ Ἰωσηφίνα ἔπεσε βαρειὰ στὴν πρώτη καρέκλα ποὺ βρῆκε ἐμπρός της

— Θεέ μου, δὲν ἀντέχω ἄλλο! Ὅταν ἄκουσα αὐτὸ τὸ ὄνομα, ποὺ ἔλεγα πῶς δὲν θὰ τἄκουγα ποτέ μου, νόμισα πῶς θἄπεφτα κάτω.

— Φτωχό μου παιδί, τῆς εἶπε ἡ ἡγουμένη, μήπως σοῦ κάνει κόπο νὰ τὴν περιποιεῖσαι;

—Ὄχι, ἴσα ἴσα, αὐτὸ θὰ μοῦ κάνῃ καλό. Ὅταν ἀκούω αὐτὸ τὸ ἀθῶο παιδί, νὰ λέῃ γιὰ τὴ σκληρὴ ζωὴ ποὺ ἔκαναν οἱ γονεῖς της ἐκεῖκάτω, δὲν ξέρετε τί τύψεις ἔχω. Ἀλλά... θὰ κρατιέμαι...

(Ἀκολουθεῖ) ΒΑΣΟΥΛΑ Κ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΠΡΟΧΤΕΣ γνώρισα ἕνα παιδί, ποὺ μπορεῖ νὰ καταταχθῆ στὰ «φαινόμενα». Καμμιὰ πρόωρη μεγαλοφυΐα; κανένας μικρὸς ἀριθμομνήμονας; κανένα τέρας παιδικῆς ὁμορφιᾶς ἢ ἀσχήμιας;—Τίποτ' ἀπ' αὐτά. Ἕνα παιδὶ πολὺ συνηθισμένο καὶ στὸ ἐξωτερικό του καὶ στὸ ἐσωτερικό. Οὔτε ἄγγελος, οὔτε διάβολος· κι' οὔτε κουτός, — κάθε ἄλλο! — οὔτε πάλι μικρὸς Πασχὰλ ἢ Μπετόβεν... Ὁ μικρότερος ἀδελφὸς μιᾶς ἀγαπητῆς μας Διαπλασοπούλας, μαθητῆς τοῦ Δημοτικοῦ καὶ Βάσος μὲ τὸ μικρό του ὄνομα. Ἀλλά... φαινόμενο! Καὶ τόσο, ποὺ δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ κι' ἄλλο τέτοιο παιδὶ σὲ ἀκτῖνα ἑκατὸ μιλλίων, κι' ἴσως σ' ὅλον τὸ διαπλασόκοσμο! Φανταστῆτε μόνο: Τὴν Πρωτοχρονιά, ἐνῶ τἄλλα παιδιὰ ἔχουν μιὰ γιορτή, ἢ τὸ πολὺ δυό, ὁ Βάσος ἔχει τρεῖς: Νέον ἔτος, ὀνομαστικὴ γιορτὴ καὶ γενέθλια! Γιατὶ γεννήθηκε τὰ μεσάνυχτα τῆς 31 Δεκεμβρίου πρὸς τὴν 1η Ἰανουαρίου, τὴν ὥρα ποὺ ἔκοβαν τὴ βασιλόπηττα. Κι' ἐξαιτίας αὐτοῦ τοῦ περιστατικοῦ, τὸν ἔβγαλαν καὶ Βασίλη. Ξέρετε λοιπὸν ἐσεῖς ἄλλο παιδὶ ποὺ νὰ γεννήθηκε τοῦ Ἁγίου Βασιλείου καὶ νὰ λέγεται Βασίλης ἢ Βάσος; Ξέρετε ἄλλο παιδί, ποὺ νὰ περιμένῃ τὴν Πρωτοχρονιὰ γιὰ νὰ γιορτάσῃ τρεῖς γιορτὲς μαζὶ καὶ νὰ μαζέψῃ τριῶν γιορτάδων εὐχὲς καὶ δῶρα; Αὐτὸς εἶναι ὁ μικρὸς Βάσος, ὁ ἀδερφὸς τῆς φίλης μας, ὁ ἐπιλεγόμενος «Πρωτοχρονιάτικος»...

Καθὼς μοῦ εἶπε ὁ ἴδιος, οἱ συγγενεῖς του, οἱ φίλοι του, τοῦ στέλνουν τὴν Πρωτοχρονιὰ τρεῖς κάρτες μαζί. Ἡ πρώτη γράφει: «Εὐτυχισμένο τὸ Νέον Ἔτος!». Ἡ δεύτερη: «Χρόνια πολλά, Βασίλειε!». Καὶ ἡ τρίτη: «Νὰ ζήσῃς! νὰ τὰ χιλιάσῃς!». Κάποτε ὅμως τοῦ στέλνουν μόνο δυό, ἢ μόνο μιὰ κάρτα, ποὺ τὰ γράφει ὅλ' αὐτά. Πάντως ὅμως τοῦ κάνουν μιὰ μόνο βίζιτα. Κι' ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς πολὺ στενοὺς συγγενεῖς, ποὺ τοῦ κάνουν ἀπὸ τρία δῶρα—ἕνα γιὰ κάθε του γιορτὴ—οἱ ἄλλοι, οἱ περισσότεροι, τὸν περνοῦν μὲ δυὸ ἢ μ' ἕνα γιὰ ὅλα. Κι' αὐτὸ εἶναι τὸ μειονέκτημα τοῦ «φαινόμενου». Γιατὶ ἂν γεννιόταν Πρωτοχρονιά, ἀλλὰ τὸν ἔβγαζαν π: χ: Κώστα, θἄχε ἀκόμα μιὰ μέρα τὸ χρόνο νὰ μαζεύῃ εὐχὲς καὶ δῶρα. Κι' ἂν πάλι τὸν ἔλεγαν Κώστα, ἀλλὰ γεννιόταν τὴν 31 νὰ ποῦμε τοῦ Μάρτη, θἄχε ἀκόμα δυό, καὶ μὲ τὴν Πρωτοχρονιὰ τρεῖς,—ὅσες δηλαδὴ ἔχουν ὅλα τὰ παιδιά, ποὺ ἄλλα δῶρα μαζεύουν τὴν Πρωτοχρονιά, ἄλλα στ' ὄνομά τους κι' ἄλλα στὰ γενέθλια. Ἀπ' αὐτὴ λοιπὸν τὴν ἀποψη—τὴν «οἰκονομικὴ» νὰ ποῦμε—δὲν εἶναι βέβαια γιὰ νὰ ζηλεύῃ κανένας τὸν Πρωτοχρονιάτικο. Ὅσο περισσότερα δῶρα ἀπ' τοὺς ἄλλους κι' ἂν μαζεύῃ τὴν Πρωτοχρονιά, πάντα εἶναι λιγώτερα ἀπ' ὅσα θὰ μάζευε ἂν οἱ τρεῖς του γιορτὲς ἦταν σὲ τρεῖς ἡμέρες διάφορες. Κι' ἀκόμα καλύτερα μάλιστα, ἂν οἱ τρεῖς ἦταν τοποθετημένες μέσα στὸ χρόνο κατὰ διαστήματα ἴσα. Νὰ γιορτάζῃ π: χ: σήμερα τὸ Νέον Ἔτος, καὶ νὰ περιμένῃ τρεῖς-τέσσερις μῆνες γιὰ τὴν ὀνομαστική του νὰ γιορτάζῃ τότε κι' αὐτήν, καὶ νὰ περιμένῃ ἄλλους τρεῖς-τέσσερις μῆνες τὰ γενέθλια. Καὶ νὰ τοῦ φαίνεται ἔτσι πῶς ὅλος ὁ χρόνος εἶναι σὰ μιὰ γιορτή...

Ἀλλ' ἀπὸ ἄλλες ἀπόψεις, ὁ Πρωτοχρονιάτικος δὲν εἶναι λίγο ζηλευτός. Γεννήθηκε, βλέπετε, μαζὶ μὲ τὸ Ἔτος, κι' ἔτσι τὰ χρόνια τῆς ζωῆς του εἶναι ὅμοια μὲ τὰ χρόνια... τοῦ Ἡμερολογίου. Αὐτὸ θὰ πῆ νὰ γιορτάζῃς καὶ γενέθλια ὅταν ὁ ἄλλος κόσμος γιορτάζει μόνο Πρωτοχρονιά. Οἱ ἄλλοι, ποὺ γεννήθηκαν μιὰ ὁποιαδήποτε ἡμέρα ἐκτὸς ἀπὸ τὴν 1η Ἰανουαρίου, ἔχουν δικό τους ἔτος, ἀτομικό, ποὺ ἁπλώνεται σὲ δυὸ τοῦ Ἡμερολογίου: 1929—30, 1930—31, 1931—32 καὶ καθεξῆς. Ὁ Πρωτοχρονιάτικος τὰ μετρᾷ ὁλόκληρα, ἀκέραια, ταχτικά: 1929, 1930, 1931, 1932... Κι' ὅταν τελειώνῃ ἢ ἀρχίζει τὸ γενικὸ Ἔτος, αὐτὸς δὲν ἔχει νὰ περιμένῃ, σὰν καὶ μᾶς, ἡμέρες, ἑβδομάδες, μῆνες, γιὰ νὰ τελειώσῃ ἢ νἀρχίσῃ καὶ τὸ δικό του. Τί σημαίνει ἄν, ἀπ' αὐτὴ τὴ σύμπτωση, μπορῇ νἄχῃ λιγώτερα δῶρα; Τοῦ φτάνει ἡ εὐχαρίστηση ποὺ μπορεῖ νὰ λέῃ: «Σὰ σήμερα γεννήθηκα κι' ἐγώ! Στὸ σπίτι μου, κείνη τὴ νύχτα, ποὺ ἦταν χαρούμενοι γιατὶ γεννιόταν ἕνα Νέο Ἔτος, εἶχαν νιογέννητο καὶ μένα. Καὶ στὴν κούνια μου, μὲ τὰ σπάργανά μου, συμβόλιζα γι' αὐτοὺς τὸ Νέο Ἔτος. Ἔτσι ἀπὸ τότε, στὸ σπίτι μου, μαζὶ μὲ κάθε Ἔτος ποὺ γεννιέται, γιορτάζουν καὶ τὰ γενέθλια τὰ δικά μου. Γιορτάζουν ἀκόμα καὶ τὄνομά μου. Γιατὶ πῶς ἀλλοιῶς μποροῦσε νὰ μὲ λένε παρὰ Βασίλη;»

Βλέπετε λοιπὸν πῶς ὁ «οἰκονομικὸς παράγων» - μὲ ἄλλους λόγους ἡ **ὕλη**—δὲν εἶναι στὸν κόσμο τὸ πᾶν. Ὑπάρχει κι' ἡ **ἰδέα**, στὴν ὁποία θυσιάζει κανεὶς εὐχαρίστως μερικὰ ὑλικὰ ἀγαθά. Αὐτὸ μᾶς διδάσκει ἡ ἱστορία τοῦ Πρωτοχρονιάτικου. Κι' εἶν' ἕνα μάθημα πολύτιμο, ποὺ σᾶς τὸ δίνω μὲ τὶς καλύτερές μου εὐχὲς γιὰ τὸ 1932.

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Τί κι' ἂν ἔξω ὁ ἀέρας βουΐζει;
Τί κι' ἂν χιόνι πέφτει πυκνά;
Στὰ οὐράνια ἡ ἐλπίδα ροδίζει,
Καὶ στὴ φάτνη ἔχ' ἡ ἀγάπη φωλιά!

Σὲ λιγάκι προβάλλει κι' ἡ μέρα,
Τὴν καρδιά μου ζεσταίνει ἡ χαρά,
Μέσ' στὸν κάτασπρο κάμπο πιὸ πέρα
Βλέπω ὁλάνθιστη τὴ μυγδαλιά...

ΕΥΑΝΘΙΑ ΔΟΥΚΑΚΗ

Σ. τ. Δ.— Δημοσιεύεται σήμερα, γιατὶ ἐλήφθη ἀργὰ διὰ τὸ προηγούμενο.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΟΝ ΠΟΝΟ

Ἄκουσε, Πόνε, ποὺ σκληρὰ
τὰ στήθια μου ξεσκίζεις
Κι' ὀργώνεις δίχως λύπηση
τὴ δόλια μου ζωή,
Τί κι' ἂν ποθῆς χλευάζοντας,
σαρκαστικὰ ν' ἀγγίξῃς
Μὲ τὸ σκληρὸ τὸ νύχι σου
τὴν ἀνοιχτὴ πληγή;

Τίποτα δὲν ἀπόμεινε
στὸ δόλιο τὸ κορμί μου·
Ἔστησες θρόνο ἀπὸ καιρὸ
μέσ' στῆς καρδιᾶς τὰ βύθη,
Μὲ δηλητήριο πότισες
τὴν ἄμοιρη ζωή μου
Κι' ἀνάβεις ἄσβεστη φωτιὰ
στὰ ματωμένα στήθη.

Φέρνει ἀνάμνησες παλιὲς
ἡ μαύρη ἡ θωριά σου,
Κι' ὀρθόνονται τριγύρω μου,
φαντάσματα φριχτά·
Ἔπαψα ὅμως νὰ θρηνῶ
καὶ νὰ δειλιῶ μπροστά σου·
Δὲ σὲ φοβοῦμαι, τ' ἄκουσες;
δὲ σὲ φοβοῦμαι πιά.

Μοῦ ἔγινες πιὰ σύντροφος,
κοίτα πῶς σ' ἀγκαλιάζω,
Καὶ δίχως φόβο γέρνοντας
στὰ στήθια σου πλαγιάζω.

Σιφονὲτ

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Δροσερὴ καὶ χαρούμενη, ἡ φωνὴ τοῦ Γιαννάκη ἀκούγεται στὴν ἡσυχία τοῦ πρωϊνοῦ:

«Τὸ παληκάρι εἶναι μικρὸ
Μὰ ἔχει καρδιὰ μεγάλη
Καὶ θἄρθῃ μέρα ποὺ σπαθὶ
Στὴ ζῶνη του θὰ βάλῃ...»

Ἐδῶ σταματάει τὸ ποίημα, ἀκούγεται ἕνα κρυσάλλινο γέλιο κι' ἔπειτα ἡ φωνή, πάλι, τοῦ Γιαννάκη νὰ ρωτᾷ:

—Καὶ ντουφέκι, μαννούλα, ἔ; γιατί, λέει, μόνο σπαθί;

Κάτι τοῦ λέει ἡ μητέρα του, ποὺ δὲν τ' ἀκούω—τοῦ μιλᾶ σιγὰ—κι' ἔπειτα ἡ γυναίκα σέρνει ἀργὰ τὶς παντοῦφλες της στὸ πλυσταριό. Εἶναι φτωχιά, πολὺ φτωχιὰ ἡ μητέρα τοῦ Γιαννάκη καὶ ξενοπλένει γιὰ νὰ μεγαλώσῃ τὸν ἀνθρωπάκο αὐτὸν μὲ τὰ μεγάλα ἔξυπνα μάτια καὶ τὶς μελαχροινὲς γαμπίτσες. Ὁ Γιαννάκης ἀκολουθεῖ τὴ μαννούλα του παντοῦ, εἶναι πολὺ μικρὸς γιὰ νὰ μένῃ μόνος του. Κι' ἔτσι σήμερα τὸ πρωΐ, στὸ διπλανὸ σπίτι, ἐνῶ ἡ μητέρα του πλένει, ὁ Γιαννάκης, μ' ὅλο τὸν ἐνθουσιασμὸ τῆς καρδούλας του, ἀπαγγέλλει:

«Τὸ παλληκάρι εἶναι μικρό!..»

— Γιαννάκη, Γιαννάκη! ἀκούγεται μιὰ φωνὴ ἀπ' τὸ πρῶτο πάτωμα. Κοίταξε ἕνα σπαθὶ ποὺ ἔχω ἐγώ! ἔχεις ἐσύ;

Ὁ μικρὸς σηκώνει τὸ καστανό του κεφάλι: ψηλὰ στὸ παράθυρο, ἀνάμεσα στὶς κεντητὲς κουρτίνες, ἡ μικρὴ κόρη τῆς κυρίας, ἡ Λέλα, τοῦ δείχνει ἕνα ψεύτικα σπαθάκι μὲ καμάρι. Τὰ μάτια τοῦ Γιαννάκη ὁλάνοιχτα κοιτάζουν τὸ παιχνίδι, ποὺ ὁ ἥλιος τὸ κάνει νὰ μοιάζῃ ἀσημένιο. Τί καλὰ νὰ εἶχε ἕνα τέτοιο σπαθὶ δικό του... ὅλους τοὺς ἐχθροὺς τῆς Πατρίδας θὰ τοὺς σκότωνε!..

— Λέλα! μέσα γρήγορα! θὰ πέσῃς! φωνάζει κατατρομαγμένη ἡ ντάντά καὶ τρέχει, ἁρπάζει τὴν μικρὴ σὰν πακέτο, καὶ κλείνει μὲ κρότο τὸ παράθυρο.

Πάει τὸ σπαθάκι... Πάει ἡ ὡραία ὀπτασία ἀπ' τὸ παράθυρο... Ὁ Γιαννάκης κάθεται στὸ πεζούλι τῆς αὐλῆς μὲ τὸ πηγούνι στὴν παλάμη. Θὰ συλλογίζεται ὁρισμένως μὲ κάποια πίκρα: τί τὸ θέλει, κορίτσι τώρα, τὸ σπαθί; τί ἀναποδιὲς εἶν' αὐτές; Νἄχῃ ἡ Λέλα μιὰ σπάθα μεγαλύτερη ἀπ' τὸ μπόϊ της ἀντὶ νὰ παίζῃ κούκλες... Μὰ κοὶ τί δὲν ἔχει ἡ Λέλα... ὡς καὶ φωνογράφο μικρό, καὶ πιανάκι, καὶ πλοῖο, κι' αὐτοκινητάκι ποὺ χωρεῖ κι' ἡ ἴδια μέσα.

Τὰ ματάκια τοῦ Γιαννάκη θαμπώνουν... Κάποιο συννεφάκι ψηλὰ στὸν οὐρανὸ σκότισε τὸν ἥλιο. Μὰ πέρασε. Ὁ χρυσὸς βασιλιὰς ξανάριξε τὸ φῶς του στὴν αὐλή. Ἕνα μικρὸ ξύλο, στὸ φῶς του, φάνταζε σὰ χρυσό. Ὁ μικρός, μ' ἕνα πήδημα βρίσκεται κοντά του, τ' ἁρπάζει καὶ μὲ λάμψη στὰ μάτια τὸ περνᾶ στὴ ζώνη του. Καὶ σὲ λίγο πάλι ἡ δροσερὴ φωνούλα του ἀκούγεται:

«Τὸ παλληκάρι εἶναι μικρὸ
Μὰ ἔχει καρδιὰ μεγάλη
Καὶ θἄρθῃ μέρα ποὺ σπαθὶ
Στὴ ζῶνη του θὰ βάλῃ
Καὶ τῆς Πατρίδας τοὺς ἐχθροὺς
Θὰ πάῃ νὰ πολεμήσῃ!..»

Εὔα

ΟΜΦΑΚΕΣ

Μιὰ φορά, λέει, μιὰ ἀλεποὺ εἶδε ἕνα ὡραῖο τσαμπὶ σταφύλι νὰ κρέμεται ἀπὸ τὸ κλῆμα, καὶ καθὼς ἦταν ψηλά, πήδηξε γιὰ νὰ τὸ φθάσῃ. Πήδηξε μιά, πήδηξε δυό, μὰ τὸ τσαμπὶ δὲν πιάνουνταν· στὸ τέλος βαρέθηκε καί, σηκώνοντας τοὺς ὤμους, (ἂν σηκώνουν οἱ ἀλεπούδες τοὺς ὤμους), εἶπε:

— Μπᾶ, δὲν βαριέσαι, ἔτσι κι' ἀλλοιῶς εἶναι ἄγουρο!

Σήμερα, ἂν ἡ Ἑλενίτσα δῇ ἕνα φουστάνι ποὺ τῆς ἀρέσει, κι' ἡ μαμμὰ πῇ πὼς δὲν μπορεῖ νὰ τῆς τὸ πάρῃ, κι' ἡ Ἑλενίτσα σηκώσῃ τοὺς ὤμους καὶ πῇ: «Μπᾶ, δὲν βαριέσαι, ἔτσι κι' ἔτσι, δὲν μ' ἀρέσει τὸ χρῶμα» θὰ τὴν γελάσουμε καὶ θὰ ποῦμε: «Χμ! Ὀμφακες!»

Ἔτυχε μιὰ μέρα νὰ εἶμαι ἐγὼ ἡ Ἑλενίτσα καὶ νὰ μοῦ ποῦνε γελώντας εἰρωνικά: «Ὀμφακες!» κι' ἐμένα μοῦ κακοφάνηκε, κι' ἄρχισα νὰ σκέπτουμαι. (Κι' ὅταν σκέπτεται κανεὶς πάντα κάτι βγαίνει).

Ξαφνικὰ μοῦ ἦρθε μιὰ φαεινὴ ἰδέα: Ἡ ἀλεποὺ εἶναι τὸ σύμβολο τῆς ἐξυπνάδας καὶ κάτι ἤξερε ὁ Αἴσωπος ποὺ ἔβαλε μιὰ ἀλεποῦ νὰ περιφρονήσῃ αὐτὸ ποὺ δὲν ἔφθανε. Ἕνας γάϊδαρος, βλέπετε, δὲν θὰ ἦταν τόσο ἔξυπνος. Θὰ κάθουνταν μὲ τὶς μέρες κάτω ἀπὸ κεῖνο τὸ τσαμπὶ προσπαθώντας νὰ τὸ φθάσῃ, κι' ὅ,τι ἄλλο νὰ τοῦ ἔδιναν, δὲν θὰ τοῦθελε, λέγοντας: «ἐκεῖνο θέλω»· ὡς ποὺ θὰ πέθαινε ἀπὸ τὴν πεῖνα.

Θέλετε συμπέρασμα: Ἰδού: Εἶναι πιὸ ἐξυπναῖνο, καμμιὰ φορό, καὶ δείχνει πιὸ πολὺ φρονιμάδα νὰ περιφρονήσῃ φιλοσοφικὰ κανεὶς ἐκεῖνο ποὺ δὲν φθάνει, παρὰ νὰ κλαίγεται γιατὶ τὸ ποθούμενο εἶναι πολὺ ψηλά.

Γέλασε, λοιπόν, Ἑλενίτσα μου, ὅταν δὲν σοῦ δίνει ἡ ζωὴ αὐτὸ ποὺ θέλεις, καὶ πές καὶ σύ, σὰν τὴν ἀλεπού: «Ὀμφακές εἶσι».

Ζουλεΐκα

Η ΧΑΡΟΚΑΜΕΝΗ ΜΑΝΝΑ

—Ποιὰ εἶναι ποὺ μοιρολογάει
καὶ ποὺ μὲ πόνο κλαίει;
Ὁ Χάρος θὰ τὴν ἔκαψε,
γι' ἀκοῦστε τὴ πῶς λέει:
—«Γρήγορα τρέξε, Χάροντα,
νὰ πάρῃς τὴν ψυχή μου
Νὰ φύγουνε οἱ πόνοι μου
κ' οἱ ἀναστεναγμοί μου·
Νὰ πάψουνε τὰ δάκρυα
καὶ οἱ πικροὶ καϊμοί μου,
Νὰ πάψουν καὶ τὰ κλάματα
νὰ μὴ 'κουστῇ ἡ φωνή μου,
Γιατὶ πιὰ ἐκουράστηκα
νὰ κλαίω τὰ βλαστάρια,
Νὰ κλαίω τὰ στολίδια μου
τὰ δυὸ μαργαριτάρια,
Νὰ κλαίω καὶ τὸν ἄντρα μου
ποῦνται νιοπεθαμένος
Ποὺ πάει μὲ τὰ παιδάκια του
καὶ ζεῖ εὐτυχισμένος
Κι' ἐμένα 'γὼ μονάχη μου
κούτσουρο ρημαγμένο
Ποὺ τοὔκοψαν τοὺς κλώνους του
καὶ μένει στεγνωμένο.
Δὲν ἔχω γιὰ παρηγοριὰ
κανέναν ἢ καϊμένη,
Ἔλυωσε τὸ κουφάρι μου,
τίποτα δὲ μοῦ μένει.
Θὲ νὰ πεθάνω ἡ ὀρφανὴ
νὰ πάω στὴ φαμελιά μου,
Νὰ πάω 'κεῖ στὸν ἄντρα μου
στὰ ὀρφανὰ πουλιά μου.
Ἄχ! Θέ μου, γιατὶ ἄρησες
ἔρημη μιὰ μητέρα;
Πάρε κι' ἐμὲ τὴν ὀρφανή,
ὦ λατρευτὲ Πατέρα.
Πατέρα, εἶδες πῶς πονῶ,
κάνε μ' αὐτὴ τὴ χάρη,
Γρήγορα στεῖλ' τὸ Χάροντα,
γιὰ νἄρθῃ νὰ μὲ πάρῃ.
Ἀκούει ὁ Θεὸς τὸ πλάσμα του,
βαριὰ ἀναστενάζει:
Πῆγαινε φέρε γρήγορα
τὴ μάννα ποὺ μὲ κράζει.
Κι' ὁ Χάροντας σὰν ἀστραπὴ
πετάει καὶ τὴν ἁρπάζει.
Ἤτανε μέρα Κυριακή,
λύπη βαρῆ ἡ καμπάνα.
Ἀπέθανε χαρούμενη
ἡ πικραμένη μάννα,
Γιατὶ θὰ πάῃ στὸν ἄντρα της,
θὰ πάῃ στὴ φαμελιά της
Καὶ θὰ θερμάνῃ τὰ παιδιὰ
πάλι στὴν ἀγκαλιά της.

Σεφτέρι τῆς Ἠπείρου

ΤΟ ΕΝΤΕΛΑΙΣ

(Παράδοση)

Στὴν πιὸ ψηλὴ κορυφὴ τοῦ βουνοῦ, ἐκεῖ ποὺ οἱ βράχοι εἶναι πάντα σκεπασμένοι μὲ χιόνι, ζοῦσε τὸν παλιὸ καιρὸ ἕνα ἀντρόγυνο σχεδὸν ἑκατὸ χρονῶν. Ἀπὸ πολλὰ χρόνια δὲν εἶχαν κατεβεῖ ἀπὸ τοὺς πάγους των καὶ συχνά, στὶς μακρυὲς ὧρες τοῦ χειμῶνα εἶχαν βαρεθεῖ τὴ μοναξιά τους. Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ ζεσταίνονταν κοντὰ στὴ φωτιά, κάποιος κτύπησε τὴν πόρτα

τῆς καλύβας τους. Ὁ γέρος πῆγε ν' ἀνοίξῃ καὶ βρέθηκε μπροστὰ σὲ μιὰ κοπέλλα, σκεπασμένη μὲ κουρέλια, ποὺ στεκόταν στὸ κατώφλι. Μὲ κομένη φωνὴ ἀπὸ τὴν κούραση, ζήτησε λίγο ψωμὶ καὶ στέγη γιὰ τὴ νύχτα.

— Πέρασε γρήγορα μέσα, κόρη μου, εἶπε ὁ γέρος. Δὲν βλέπουμε συχνὰ περαστικοὺς ἀπὸ ἐδῶ. Τὸ καλοκαῖρι μᾶς ἐπισκέπτονται καμμιὰ φορὰ οἱ κυνηγοὶ τῶν ἀστῶν, τὸ χειμῶνα ὅμως δὲν ἔρχεται κανείς.

—Ὅμως μιὰ ἐξαίρεση σ' αὐτὴ τὴ συνήθεια μᾶς εὐχαριστεῖ πολύ, εἶπε ἡ γριά. Κάθησε νὰ δοκιμάσῃς τὴ σούπα μας, καὶ ὕστερα σοῦ ἑτοιμάζω ἕνα στρῶμα νὰ ξεκουρασθῇς.

Τὴν ἄλλη μέρα, τὸ πρωΐ, ἀφοῦ ἔφαγε λίγο ψωμὶ μὲ βούτυρο, ἡ ἄγνωστη ἑτοιμάστηκε νὰ φύγῃ. Ἀποχαιρετώντας τοὺς δυὸ γέρους καὶ τοὺς εἶπε:

— Σᾶς εὐχαριστῶ πάρα πολὺ γιὰ τὴν καλωσύνη σας. Παρ' ὅλη τὴ φαινομενικὴ φτώχεια μου, ἔχω κάποια δύναμη· ζητῆστε μου ὅ,τι θέλετε καὶ θὰ σᾶς γίνῃ.

— Θεέ μου, εἴσαστε πολὺ καλή, κυρία, εἶπε ὁ γέρος, ἀλλὰ δὲν θέλω τίποτα ... φθάνω στὸ τέλος τῆς ζωῆς μου ... ἔχω μὲ τί νὰ ζήσω ... ἀλλ' ἂν ἡ γυναίκα μου θέλει κανένα στολίδι ...

— Δὲν θέλω τουαλέτες, οὔτε κοσμήματα, εἶπε ἡ γριά, ἀλλ' ἂν μποροῦσα, θὰ ἤθελα νὰ εἶχα μερικὰ λουλούδια. Φύτεψα πολλοὺς σπόρους, μὰ τὸ χιόνι τοὺς καταστρέφει καὶ ἀγαπῶ τόσο πολὺ τὰ λουλούδια! Ἂν μπορούσατε νὰ μοῦ δόσετε κανένα ποὺ νὰ ἀντέχῃ στὸ χιόνι ; αὐτὴ εἶναι ὅλη μου ἡ ἐπιθυμία.

Ἐνῷ μιλοῦσε ἡ γριά, ἡ ἄγνωστη εἶχε μεταμορφωθεῖ σιγὰ-σιγά, τὸ πρόσωπό της ἔχασε τὴ μελαγχολία του, τὰ κουρέλια της μεταμορφώθηκαν σ' ἕνα λαμπερὸ βελοῦδο καὶ τὸ πρόσωπό της ἀκτινοβολοῦσε. Τότε ἅπλωσε τὸ χέρι της λέγοντας :

—Ἡ ἐπιθυμία σου ἔγινε. Ἀπὸ τώρα, ἀνάμεσα στοὺς αἰωνίους πάγους, ἕνα χλωμὸ ἀνθάκι, μὲ καρδιὰ σὲ σχῆμα ἄστρου καὶ μὲ πέταλα ὠχρά. σὰν τὸ χιόνι, θὰ λάμπῃ, ντροπαλὸ καὶ σχεδὸν ἀθέατο στὸ ἀσυνήθιστο μάτι. Θὰ εἶναι τὸ Ἐντελβάϊς καὶ θὰ συμβολίζῃ γιὰ τὶς ἀθῶες ψυχὲς τὴν εὐσπλαχνία καὶ τὴν ταπεινοφροσύνη.

(Μετάφραση ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

Παληὰ Ἀθήνα

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΟΥΛΑΣ

Ἡ παιδούλα μὲ τὰ ὁλόχρυσα μαλλιὰ καὶ μὲ τὸ κοραλένιο στόμα δὲν εἶναι πιά. Τὰ ὡραῖα μαῦρα μάτια της, ἀληθινοὶ καθρέφτες τῆς ἁγνῆς ψυχούλας της, σφαλήσανε γιὰ πάντα.

Τὸ κρύο φιλὶ τοῦ χάρου πάγωσε τὰ ρόδινά της μάγουλα καὶ τἄκανε σὰν κέρινα.

Κάποιο γλυκὸ χαμόγελο ἀνθεῖ ἀκόμα στὰ χείλη της καὶ φωτίζει τ' ὠχρὸ προσωπάκι της, σὰν τὸ λυκόφωτο, ποὺ φωτίζει δειλὰ τὴ φύση, ὕστερα ἀπὸ τὴ δύση τοῦ ἥλιου.

Βουβὰ κι' ὠχρά, θλιμμένα πρόσωπα, μάτια πλημμυρισμένα ἀπὸ τοῦ πόνου τὸ ξεχείλισμα, τρεμουλιαστὰ χεριά, λουλούδια ἄπειρα θὰ βρῇς στὴν κάμαρά της.

Μὰ μήτε τῶν γονιῶν της ὁ πόνος ὁ βαθύς, μήτε τῶν ἀδερφιῶν της τὰ δάκρυα ἔχουν τὴ δύναμη νὰ ζωντανέψουν τὸ κορμάκι της, ποὺ κοίτεται ἄψυχο στοῦ χάρου τὸ κρεβάτι. Ἡ ἁγνὴ ψυχούλα της πέταξε στὰ οὐράνια, μακριὰ ἀπ' τῆς γῆς τὸν πόνο καὶ τὰ δάκρυα. Βρίσκεται τώρα σ' ἄπλετο φῶς, μπροστὰ στὸ μεγαλεῖο τοῦ Πλάστη της, καὶ τὸν ὑμνεῖ μὲ τ' ἄλλα ἀγγελούδια.

Ὤ ! μὴ κλαῖτε, γιατὶ τὰ δάκρυά σας κάθουνται σταλαγματιὲς βαριὲς στὶς φτερούγες της καὶ κάνουν τ' ἀνέβασμά τη: δύσκολο.

Ἀφῆστε τη, μιὰ κι' ἔκοψε τὰ γήϊνα δεσμά της, νὰ πετάξῃ ἀνάλαφρη. ἐκεῖ ποὺ τὴν προσμένει ἀτέλειωτη εὐτυχία, κι' ὅπου θὲ νὰ βρεθοῦμε ὅλοι κάποτε, σ' αἰώνια χαραυγή, χωρὶς τοῦ πόνου τὸ σκοτάδι καὶ τοῦ χωρισμοῦ τὸν ἐφιάλτη.

Γλυκειὰ Πίκρα

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐρώτησα τὸ μικρὸ Σπήλιο τὸ βράδυ τῆς καθαρῆς Δευτέρας :

—Ἐπήγατε στὰ κούλουμα, Σπηλιάκο;

—Ὄχι ...

— Μὰ ἐγὼ σᾶς εἶδα τὸ πρωῒ ποὺ μπαίνατε στὸ αὐτοκίνητο μὲ φλαγούνες, καλάθια ...

—Ἆ!.. Ἐπήγαμε κι' ἐφάγαμε στὸ περιβόλι τοῦ νουνοῦ μου. Δὲν εἴμαστε στὰ Κούλουμα.

(Ἐνόμιζε πὼς ἦταν ὄνομα τόπου ...)

***

Ἀπὸ γράμμα ἐγγονῆς, κατὰ τὴν ἄνοιξη:

— Νοννούλα μου, τὸν ἔβγαλες καὶ τοῦτον τὸ χειμῶνα ...

(Γεγονότα) *Μεγάλη Ἑλλὰς*

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 28 Δεκεμβρίου 1931

ΔΗΛΩΣΗ

Δὲν παραλαμβάνω γράμματα μὲ ἀνεπαρκὲς γραμματόσημο, γιὰ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ πληρώσω πρόστιμο. Ζυγίζετέ τα καὶ βάζετε τὸ γραμματόσημο σωστό. —Δὲν ἀπαντῶ σὲ κανένα, ὅταν μὲ ρωτᾷ γιὰ πράγματα ποὺ τὰ ἔχει ὁ Ὁδηγὸς τοῦ Συνδρομητοῦ. Τιμᾶται δρ. 5, ταχυδρομικῶς δρ. 6, καὶ πρέπει νὰ τὸν προμηθευθῇ ὅποιος θέλει νὰ λαβαίνῃ μέρος στὴν κίνηση.

ΕΥΧΟΜΑΙ στὰ καλά μου παιδιὰ τρισευτυχισμένο τὸ 1932. Εἴθε ὁ καινούργιος χρόνος νὰ τοὺς φέρῃ ὅ,τι καλὸ ἐπιθυμοῦν, κάθε χαρὰ κι' εὐτυχία. Νὰ εἶναι καλὰ στὴν ὑγεία τους, νὰ προοδεύουν στὰ μαθήματά τους καὶ νὰ διακρίνωνται καὶ στὴ «Διάπλασι», ποὺ εἶναι τὸ δεύτερο σχολεῖο. Τὶς ἴδιες εὐχὲς ἔχουν κι' ἀπὸ τὴν Κυρὰ-Μάρθα, τὸν Ἀνανία καὶ τὶς δώδεκα ἀδελφές του. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ρον-ρονίζει κι' ἡ Πίσσα ζωηρά. Ὑποθέτω πὼς σᾶς εὔχεται κι' αὐτή.

Τρία χρόνια ἔχει ὁ ***Πὶκ-Νὶκ*** συνδρομητής μου καὶ—φυσικὰ—ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο μ' ἀγαπᾷ περισσότερο. Μὰ κι' ὁ μπαμπᾶς του παρατήρησε, ὅτι ἀφότου ὁ γιός του μὲ διαβάζει, α', γράφει ὡραιότερες ἐκθέσεις στὸ σχολεῖο· β', κάνει λιγώτερες ἀταξίες καὶ γ', ἄλλαξε στὸ καλύτερο ὁ χαρακτήρας του. Καὶ γι' αὐτὸ μὲ τὴ μεγαλύτερη προθυμία τοῦ ἔδωσε λεπτὰ νὰ ἀνανεώσῃ καὶ φέτο τὴ συνδρομή του καὶ τὸ ψευδώνυμό του. Τὸν εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα καὶ χαιρετῶ τὴ ***Σορέλλα ντ' Ὄζια*** καὶ τὴ ***Θέμιδα.***

Τὰ ἔλαβα ὅλα, ***Ρασπουτίν.*** Χιόνια ἀκόμα δὲν ἔχουμε δῶ—μέσα στὴν πόλη δηλαδὴ—ἀλλὰ τὸ κρύο εἶναι δυνατό. Μετὰ τὶς γιορτές, ἡ ἔκδοση τοῦ φυλλαδίου μου θὰ κανονισθῇ ὥστε νὰ τὸ λαβαίνετε κι' ἐκεῖ τὴν Κυριακὴ ἤ, τὸ πολύ, τὴ Δευτέρα. Σημείωσα ὅτι αὐτὸ εἶναι καὶ ζήτημα ... φωτισμοῦ. Γιατὶ στὰς Ἀθήνας ἔχουμε τόσο ἐλεεινὰ φῶτα, ὥστε κάθε ἑβδομάδα πρέπει νἄρχουνται ἐργάτες νὰ μᾶς τὰ διορθώνουν. Δὲν ὠφελεῖσαι τίποτα νὰ δημοσιεύῃς κομμάτια σ' ἄλλα περιοδικὰ κι' ἐφημερίδες. Γιατὶ ἐκεῖ τὰ δέχονται χωρὶς αὐστηρὴ κριτική. Αὐτὴ εἶναι ἡ γνώμη μου.

Τρόμαξα, ***Λόεγκριν***, ὅταν διάβασα στὴν ἀρχὴ τοῦ γράμματός σου ὅτι ξεκίνησες γιὰ ἐκδρομὴ μὲ χιόνι καὶ μὲ ἀέρα τόσο παγερό, ποὺ ὅταν βγῆκες καὶ σὲ χτύπησε στὸ πρόσωπο, σ' ἔκαμε νὰ ξεφωνίσῃς. Αὐτὲς οἱ ἐκδρομὲς γίνονται ὅταν παύῃ νὰ χιονίζῃ καὶ νὰ φυσᾷ, ἀλλοιῶς εἶναι ἐπίφοβες. Πάλι καλὰ λοιπὸν ποὺ διασκεδάσατε χωρὶς νὰ πάθετε τίποτα (κι' ἐλπίζω πὼς δὲν ἀρρώστησε καμμιά σας.) Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ ποῦ μένει ὁ ***Τ.*** Μπορεῖ νὰ μὴ θέλῃ.

Σ' εὐχαριστῶ, ***Ἀϊντά***, γιὰ τὴν ἀνανέωση καὶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια. Κι' ἐγὼ δὲν πιστεύω νὰ εἶσαι μικρὴ γιὰ νὰ μπῇς στὴν κίνηση, γιατὶ ἂν καὶ δώδεκα χρονῶν, βλέπω ὅτι σκέπτεσαι καὶ ἐκφράζεσαι σὰν πολὺ πιὸ μεγάλη. Μόνο ὁ γραφικός σου χαρακτήρας θέλει λίγο διόρθωμα. Σοῦ ἔστειλα ὅ,τι ἐζήτησες.

Ὤ, ναί, ***Ἀνθισμένη Λεμονιά***, ὅλοι δὲν δέχονται μὲ τὴν ἴδια χαρὰ τὸ χιόνι· καὶ στὴ χαρὰ ποὺ αἰσθάνεται ἐκεῖνος ποὺ δὲν τὸ φοβᾶται—γιατὶ ἔχει τὰ μέσα νὰ τὸ ἀψηφᾷ—πρέπει νὰ θυμᾶται καὶ τοὺς ἄλλους ποὺ τὸ τρέμουν, ὅπως τοὺς θυμήθηκες ἐσύ . . . Χαίρω ποὺ βρίσκεις τόσο ὡραῖα τὰ ἐφετεινά μου μυθιστορήματα. Σοῦ ἔστειλα καὶ Μικρὰ Μυστικά.

Πολὺ ὡραῖα μοῦ περιγράφεις, ***Χωρὶς Φτερά***, τὴ ζωὴ στὸ χωριό σου, στὸ ψηλὸ χωριό, τώρα ποὺ τὰ πολλὰ χιόνια τὸ ἔχουν ἀποκλεισμένο καὶ μοιάζει «σὰν ἕνα νησὶ ἔξω ἀπ' τὸν ἄλλον κόσμο». Ναί, φαντάζομαι κι' ἐγὼ πῶς θἆναι πολὺ ὄμορφα, πολὺ εὐχάριστα, μέσα στὰ σπίτια ὅπου κάθουνται ὅλοι γύρω στὴ φωτιά. κι' ἀναπαύονται ἀπὸ τὴ σκληρὴ ἐργασία, καὶ μιλοῦν. καὶ γελοῦν, καὶ λένε τραγούδια καὶ παραμύθια. Φτάνει μόνο νἆναι γεμᾶτο τὸ κελλάρι, ἔ ; .. Ὥστε τοῦ χρόνου, αὐτὸν τὸν καιρό, μπορεῖ νἆσαι στὰς Ἀθήνας καὶ νὰ μοῦ φέρῃς μόνη σου τὴ συνδρομή σου ; Τί καλά !

Ἂν ἀδυνάτισες τόσο ποὺ λές, ***Νυχτοπούλι***, τώρα πρέπει νὰ ξεκουρασθῇς. Καλὴ κι' ἡ ἐργασία ποὺ ἀποδίδει, ἀλλὰ χρειάζεται καὶ γι' αὐτὴν ἕνα εἶδος . . . οἰκονομία ... δρομέτρηση, Πόσο μοῦ ἄρεσε τὸ γράμμα σου ! Θὰ πῶ στὴ ***Χάϊδω***, ποὺ τῆς ἀρέσει ὁ Ἀνατὸλ Φράνς, ὅτι τῆς συσταίνεις τὸν «Petit Pierre» του, καθὼς καὶ τοῦ Leon Treich τὶς «Histoires Enfantines», χαριτωμένα καὶ τὰ δυό. Ὅσο γιὰ τὰ περιοδικὰ ποὺ ἀπαντοῦσα στὸν ***Ντῖνο Αὐγερίτη***, ἐπρόκειτο γιὰ καθαρῶς παιδικὰ ἢ παιδαγωγικὰ εἴδημη, γιὰ μεγαλύτερες ἡλικίες, ὑπάρχουν γαλλικὰ ὡραιότατα, κι' ἡ «Revue de France», καὶ τὰ «Annales» καὶ πολλὰ ἄλλα.

Ἀπορῶ, ***Πούπουλο***, πῶς γίνεται νὰ μὴν ἀπήντησα ἀκόμα σὲ γράμμα σου σταλμένο ἀπὸ τὸν Ἰούνιο ! Ὡρισμένως δὲν θὰ τὸ ἔλαβα, ἐκτὸς ἂν σοῦ διέφυγε καμμιὰ ἀπάντησή μου, σύντομη μέσα στὴ γραμματοπλημμύρα. Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀνανέωση καὶ διαβιβάζω τὰ συγχαρητήριά σου στὴ ***Μόννα Βάννα*** «ποὺ ἔχετε τὰ ἴδια γοῦστα».

Μυροβόλε Ἄνδρος, ἔδωσα τὸ «Χίλιο Μύριο» σου στὸν Ἀνανία ποὺ σ' εὐχαριστεῖ πολύ. Ὁ γυμνασιάρχης σας δὲν ἔχει πολὺ ἄδικο ποὺ, ἂν κι' ἐκτιμᾷ τόσο τὴ «Διάπλασι», σᾶς συσταίνει ἄλλα περιοδικά, γιὰ τὰ ὁποῖα ἔχει ἐγκύκλιο τοῦ Ὑπουργείου. Ὡστόσο, κι' ἡ «Διάπλασις» εἶναι συστημένη. Ἐπανειλημμένως, τὸ Ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας τὴν ἐσύστησε «ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικόν», καὶ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο Κων/πόλεως «ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμότατον».

Ἔχεις δίκιο, ***Δούλη Δωδεκάνησος***, θἄταν μεγαλύτερη εὐκολία στὴ διαλογὴ ἂν σᾶς ζητοῦσα ἀπὸ δυὸ ψηφοδέλτια, χωριστά, ἕνα γιὰ τὸ Πρωτοδιαπλασόπουλο κι' ἄλλο γιὰ τὴν Πρωτοδιαπλασοπούλα. Ἀλλὰ μιὰ ποὺ δὲν τὸ εἶπα στὴν προκήρυξη καὶ πολλοὶ ἔστειλαν πιὰ τὸ ψηφοδέλτιό τους, δὲν πειράζει. Ἡ διαλογή, μὲ λίγο κόπο παραπάνω, γίνεται κι' ἔτσι. Κάθε τόμος τῆς «Νέας Ἑστίας» εἶναι μιὰ ἑξαμηνία, ὥστε τί θέλεις ; τοὺς δυὸ τοῦ Α' ἔτους ἢ μόνον τὸν πρῶτο ; Στοιχίζουν 75 δραχμὲς ὁ ἄδετος καὶ 100 ὁ δεμένος (ἐκτὸς τὰ ταχυδρομικά.) Μπορεῖς νὰ στείλῃς τὴν παράγγελία σου καὶ στὸν κ. Ξενόπουλο. Διαβιβάζω τὰ συγχαρητήριά σου στὸ ***Νάρκισσο*** καὶ στὴν ***Ἡρώ***. Ἄχ, ὄχι, δὲν πιστεύω νὰ μὴ στέλνῃ συχνὰ γιὰ τὴ Σελίδα ἡ φίλη μας, ἐπειδὴ ἐξαιροῦνται ἀπὸ τὸ Δημοψήφισμα οἱ Νικηταὶ τοῦ Πεντάθλου. Εἶναι τόσο μεγάλες εὐχαριστήσεις, πρῶτο νὰ γράφῃ κανείς, κι' ἔπειτα νὰ βλέπῃ τυπωμένο τὸ ἔργο του, ὥστε ἀρκοῦν αὐτὲς καὶ ὑπεραρκοῦν.

Εἶμαι πολὺ εὐτυχής, ***Ἡρωϊκὴ Φέσσα***, ποὺ ἐνῷ ἄλλαξαν τόσα καὶ τόσα, μόνο ἡ καρδιά σου γιὰ μένα δὲν ἄλλαξε. Χαίρω ἐπίσης ποὺ κι' ἡ ἐργασία πηγαίνει καλά, καὶ στὴν Ἀκαδημία κάνεις προόδους. Ἔκαμες καλὰ ποὺ ξανάγραψες αὐτὸ τὸ κομμάτι κι' ἐλπίζω, ὅταν ἔλθῃ ἡ σειρά του νὰ τὸ διαβάσω,—ἐλπίζω—νὰ τὸ βρῶ δημοσιεύσιμο.

Ἡ ***Μάρω Σ. Σταυρινίδου***—ποὺ τὴν εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀνανέωση καὶ τῆς ἔστειλα τὰ φυλλάδια ποὺ δὲν εἶχε λάβει—μοῦ γράφει καὶ τὰ ἑξῆς ὡραῖα : «Πόσο λυπήθηκα ποὺ ὁ ἀγαπητὸς κ. Φαίδων (τὰ σέβη μου καὶ τὶς εὐχές μου) ἔχασε τὴ θέα τοῦ Παρθενῶνος ποὺ τὸν ἐνέπνεε. Δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ κτισθῇ ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ γραφεῖο του ἕνα καμαράκι, ὅπου νἀνεβαίνῃ καὶ νὰ τὸν βλέπῃ ; . . . Ἂς εἶναι ὅμως, καὶ τώρα θὰ τὸν βλέπῃ μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς του, ποὺ εἶναι τόσο μεγάλη καὶ ὑψηλή, χωρὶς νὰ κουράζεται . . .». Ναί, ἕνα καμαράκι ἐπάνω ἀπ' τὸ γραφεῖο, μποροῦσε νὰ γίνῃ γραφεῖο αὐτό. Ἀλλὰ δυστυχῶς, τὸ σπίτι δὲν εἶναι τοῦ κ. Φαίδωνος, ἀλλὰ τοῦ Πανεπιστημίου. Κι' ἂν ἔπαιρνε ἀκόμα τὴν ἄδεια νὰ χτίσῃ, δὲν θἄχε χρήματα γιὰ ἕνα ἔξοδο κάπως περιττό. Ὥστε ... μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς !

Ναί, ***Δροσούλα***, αὐτὸ τὸ γερμανικὸ ποὺ μοῦ ἔστειλες, τὸ ἔχω δημοσιεύσει πρὸ ἐτῶν, μεταφρασμένο ἐπίσης σὲ στίχους. Ὡστόσο σ' εὐχαριστῶ πολὺ καὶ γι' αὐτὸ καὶ γιὰ ὅλα. Πολὺ μοῦ ἄρεσε τὸ γραμματάκι σου. Χαιρέτησέ μου τὴν δ. Παπᾶ.

Πόνου Δάκρυ, σ' εὐχαριστῶ ποὺ μὲ ὅλα σου τὰ μαθήματα καὶ τὶς ἄλλες ἐργασίες, ποὺ δὲν σ' ἀφίνουν νὰ διαβάζῃς τίποτα, μόνο ἀπὸ μένα δὲν ἀφίνεις ἀδιάβαστη «οὔτε σειρίτσα» —***Ἑκάτη***, σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀνανέωση καὶ τὰ καλὰ λόγια, κι' αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο σοῦ ἐνέκρινα· —***Πανελλήνιο Ὄνειρο***, τὰ ἔλαβα ὅλα καὶ σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς Πνευμ. Ἀσκήσεις ἰδὲς στὸ προηγούμενο·—***Ξανθούλα***, ποὺ μοῦ γράφεις στὶς 10 τὸ βράδυ μὲ τὴν ἡσυχία σου, ἕνα πραγματικῶς ὡραῖο γράμμα, εἶσαι Ἰσότιμος στὸ Βραβεῖο ποὺ λές, κι' ἰδὲς στὸν Ὁδηγὸ τί παίρνουν οἱ Ἰσότιμοι· — καὶ σεῖς, ***Ρόδη Οὐράνη, Μπουμπουλίνα, Μῦρον τῆς Ἄνδρου, Νέα Ἑλλάς, Ἀταβύριε***, καλά μου παιδιά, διάβασα τὰ γράμματά σας μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση, ἀλλὰ δὲν ἔχω πιὰ τόπο νὰ σᾶς ἀπαντήσω.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται : «Ἄλλος κερνᾷ κι' ἄλλος πληρώνει» τῆς ***Ξανθούλας***. Νόστιμο, ἀλλὰ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι κάπως λογοτεχνικώτερα γραμμένο, ἤθελε περισσότερο δούλεμα. —«Ἡ χορὰ Λενιώ» τῆς **Κ. Λ. Μ.** Ἄτεχνο, γραμμένο βιαστικά, ἐξαιρετικὰ σύντομο. — «Νενέ» τῆς ***Ἀφροδίτης τῆς Μήλου***. Περιγραφὴ κηδείας σὲ πέντε κόλλες ! Θέμα φυσικὰ τελείως ἀκατάλληλο γιὰ τὴ Σελίδα. — «Στὴν μικρὴ πατρίδα μου» τῆς ***Χρυσαυγῆς***. Γραμμένο σὲ γλῶσσα ἐντελῶς ἀκατάλληλη γιὰ ποίημα. Ἔπειτα, θὰ ἔπρεπε μέσα στὸ ποίημα, ἢ ἔστω καὶ στὸν τίτλο, ν' ἀναφέρεται τὸ ὄνομα τοῦ νησιοῦ. — «Ὁ ψιψίκος» τοῦ ***Χριστουγεννιάτικου Δέντρου***. Θέμα κοινό, γλῶσσα σχολαστική. Καί, ἀπὸ πότε βγαίνουν τὰ παιδιὰ μαζὶ μὲ τὰ γατιὰ καὶ κυνηγοῦν πουλιὰ στὰ χωράφια ;— «Μιὰ φωνὴ στὰ χαράματα» τῆς ***Φιλομήλας***. Ἡ κεντρικὴ ἰδέα, ἡ φωνὴ τοῦ κουλουρτζῆ, εἶναι ὡραία, ἀλλὰ ἡ ἀνάπτυξη ἀκολουθεῖ στραβὸ δρόμο. Ἂς ἀλλάξῃ ἡ Φ. τὸ τέλος, ἂς τὸ κάνῃ λιγότερο λυρικὸ καὶ ἂς τὸ ξαναστείλῃ. — «Ἀπὸ τὰ Φαιδρά» τοῦ ***Χωρὶς Φτερά***. Ὄχι πολὺ καλογραμμένο καὶ ὄχι πολὺ ἔξυπνο. — «Φθινόπωρο» τῆς **Ε. Κ. Ψ.** Περιγραφὴ κοινοτάτη ποὺ ἔχει χάσει κιόλας τὴν ἐπικαιρότητά της. — «Θλιμμένα Χριστούγεννα» τῆς **Δ. Α.** Θέμα πολὺ μακάβριο γιὰ Χριστουγεννιάτικο κομμάτι. Γιὰ νὰ ἦταν ὡραῖο, θὰ ἔπρεπε νὰ ἦταν γραμμένο ἀπὸ μεγάλο λογοτέχνη. Γιατὶ δὲν διαλέγετε ἄλλα θέματα, πιὸ παιδικά. πιὸ φαιδρά, ἀπὸ τὴ ζωή σας, ἀπὸ τὶς ἀναμνήσεις σας ;— «Ἀπὸ μιὰ ἐκδρομή» τοῦ **Μ. Ν.** Κοινὴ περιγραφὴ γραμμένη σὲ ὕφος σχολικῆς ἐκθέσεως. Ἂς διαβάσει ὁ Μ. Ν. «Ἀνάβαση τοῦ Χορτιάτη» γιὰ νὰ ἰδῇ τί θὰ πῇ καλογραμμένη περιγραφή.— «Ὁ χειμώνας τῆς Ἀθήνας» τῆς **Μ. Α.** Τὸ πρῶτο τετράστιχο χαριτωμένο. Θὰ χρειαζόταν ὅμως τουλάχιστον ἄλλο ἕνα τετράστιχο ἀκόμη. Τελειώνει πολὺ βιαστικά. — «Ἔσβυσε ἄραγε ;» τῆς **Θ. ν. Π.** Ὑπὲρ τὸ δέον συμβολικὸ καὶ ἀκατάληπτο. Δὲν ἔχει σημασία παρὰ μονάχα γιὰ ἐκείνη στὴν ὁποία ἀφιερώνεται. Ἀξίζει ὅμως κι' ἕνα μπράβο τῆς Θ. ν. Π. γιὰ τὸ ὡραιότατο καὶ καθαρὸ γράψιμό της. Τέτοια χειρόγραφα εἶναι σὰν μιὰ ὄαση μέσα στὸ σωρὸ τῶν μουντζουρωμένων, κακογραμμένων καὶ γεμάτων τζίφρες κομματιῶν ποὺ λαβαίνω ἀπὸ ἄλλους.—«Στὴ χαρά» τῆς **Ν. Δ.** Ἡ ἀρχὴ πολὺ ἀδύνατη καὶ γεμάτη ἄτυχες παρομοιώσεις. Ἡ βάρκα δὲν τρέχει στὴν παραλία, γιατὶ ἡ παραλία εἶναι στεριὰ καὶ ὄχι θάλασσα.—«Ἕνας πρωϊνὸς περίπατος» τῆς ***Γλυκειᾶς Σαμιωτοπούλας***. Μοιάζει μὲ περιγραφὴ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου σὲ ἀναγνωστικὸ τῆς γ' δημοτικοῦ. Πολὺ κοινὸ τὸ θέμα. — «Διαπλασιακὸ παραμύθι» τοῦ ***Νυχτοπούλι***. Ἀπὸ τὰ συνειθισμένα, γιὰ τὰ ὁποῖα ἔχω πεῖ πολλὲς φορές. Τὸ θέμα ἐννοῶ, γιατὶ τὸ γράψιμο εἶναι ὡραῖο. —«Πῆγε νὰ βρῇ ἡ μητέρα του» τοῦ ***Μίκυ Μάους***. Πολὺ ἐκτενὲς καὶ σὲ γλῶσσα ἀκατάλληλη. — Θὰ ἐξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνανεώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10.— Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1932. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα : Λαγὸς Νο 1, ἀ. (ΙΦ). Λαγὸς Νο 2, ἀ. (ΑΛ). Ἀϊντά, κ. (ΧΚ). Ἀρετή, κ. (ΡΚ). Ὑβόννη, κ. (ΜΚ). Γλυκειὰ Βολιωτοπούλα, κ. (ΜΠ). Χλόη Βλάση, κ. (ΔΜ). Ἀρίων, ἀ. (Μς). Ἀνεμώνη τοῦ Βράχου, κ. (ΙΜ). Μακεδονικὸν Ἐντελβάϊς, κ. (ΜΤ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων : Σαλωνίτισσα, κ. Βουνοκορφή, κ. Ἰθώμη, κ. Ἀτρόμητος Πειρατής, ἀ. Χρυσοσάνδαλος Αὐγή, ἀ. Φεμινίστρια, κ. Καραϊσκάκης, ἀ. Ρεῒκι κ. Πάνθεια Ἀβραδάτου, κ. Ἱππότης Λόγγην, ἀ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της : ***Ριγολέτον*** (τετράδια ἔστειλα· στὴ «Νέα Ἑστία» θὰ ἐνεγράφης ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου· πῶς θὰ λάβαινες λοιπὸν τὸ Χριστουγεννιάτικο ;) ***Ἀτρόμητον Πειρατὴν*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἀνενέωσα·) ***Χρυσοσάνδαλον Αὐγὴν*** (περιμένω· ναί, ἐλπίζω ὅτι ὁ Ἀνανίας φέτος θὰ κάμῃ δυὸ Κυριακές·) ***Νίκην*** (ἔλαβα κι' ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες σου· ἐλπίζω, ὅτι μ' ὅλη τὴ δυσκολία τῶν ἐφετεινῶν σου μαθημάτων, θὰ βρίσκῃς κάπου-κάπου καιρὸ νὰ μοῦ γράφῃς·) ***Ἀτθίδα*** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς εὐχές· σᾶς συγχαίρω ποὺ κάματε γιορτὴ καὶ μαζέψατε χρήματα γιὰ τὴν Πρωτοχρονιὰ τῶν μικρῶν ὀρφανῶν·) ***Ἀριάδνην Κούμαρη*** (σοῦ ἔστειλα τὸν Ὁδηγό· δὲν ξέρω πῶς θὰ τὰ καταφέρῃς γιὰ πρώτη φορά, πάντα ὅμως κάνεις καλὰ ποὺ ἀρχίζεις·) ***Ἐρνάνην*** (δὲν πειράζει· κι' ἐγὼ στενοχωρήθηκα ὅταν εἶδα, πὼς ἀπὸ τόσο ἀσήμαντη αἰτία δὲν ἤθελες νὰ μοῦ ξαναγράψῃς ! εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς πρωτοχρονιάτικες εὐχὲς καὶ περιμένω·) ***Μαρουσιώτικην Ἀνεμώνην*** (πολὺ εὐχαρίστως, μὴ στενοχωρῆσαι·) ***Τάκην Τσάμην*** (ἔχει καλῶς· εὐχαριστῶ· ἔστειλα·) ***Φιόρο τοῦ Λεβάντε*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ πολύ·) ***Φρανσίναν*** (περαστικά· δεκτές·) ***Λόρδον Βύρωνα*** (αὐτό, εἶδες, σοῦ ἐνέκρινα· χαίρω πολύ·) ***Γλυκειὰν Ἑλληνοπούλαν*** (σοῦ ἔστειλα τοὺς τόμους στὴ διεύθυνση ποὺ μοῦ ἔγραφες·) ***Ταπεινὸ Γιούλι*** (κι' ἐγὼ χαίρω πολύ· Ὁδηγὸν σοῦ ἔστειλα· γράφε μου·) ***Φάουστ*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα, περιμένω καὶ τὸ ξεσπάθωμα·) ***Βασιλέα τῆς Ἐρήμου*** (δὲν πειράζει· εὐχαριστῶ πολύ·) ***Μικρὴν Ἀμαζόνα*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, διαβιβάζω τὰ συγχαρητήριά σου στὸ ***Νάρκισσο***· χαίρω ποὺ σ' ἐνθουσίασαν τὰ Νέα τοῦ 1932·) ***Μπέλλαν Κούκλαν*** (ἔχει καλῶς· τὰ ἔλαβα ὅλα· περίμενε·) ***Ἔβρον*** (καλὸ τὸ πρῶτο σου γράμμα, ἀλλὰ τὸ δεύτερο τὸ περιμένω καλύτερο, ἀφοῦ διαβάσῃς μάλιστα καὶ τὸν Ὁδηγό· γιατὶ τὰ κομμάτια γιὰ τὴ Σελίδα δὲν γράφονται μέσα στὸ γράμμα, ἀλλὰ χωριστά· ὡστόσο θὰ σοῦ τὸ κρίνω αὐτό, ὅταν ἔλθῃ ἡ σειρά του·) ***Φίλαθλον*** (ἡ ***Α. Β.*** δὲν ἄλλαξε διεύθυνση, ὥστε στεῖλε της ἀπευθείας, γιατὶ διὰ τοῦ γραφείου δὲν γίνονται ἀνταλλαγές·) ***Ἐλενίτσαν Χ. Λαγοπάτη*** (χαίρω ποὺ εἶσαι τώρα καλά· γράφε μου·) ***Χαραυγὴν τῆς Λέσβου*** (κανεὶς δὲν ἐφά-

ἡ ἀκόμη· ὄχι, μόνο τόμο μὲ ἔκπτωση μπορεῖς νὰ πάρῃς ὡς Ἰσότιμος· ἰδὲς τί λέει ὁ Ὁδηγός·) ***Κυρὰ Φροσύνην*** (ἔστειλα χαρτὶ λύσεων·) ***Τάκην Τσῖκον*** («Φώτην» ἔστειλα·) ***Ντόλλυ, Ἱππότην. Δόγγην, Ζίταν Γλαβίνα*** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***24 Δεκεμβρίου***, θὰ παντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 257ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 2 Μαρτίου.

47. Δεξίγριφος

Ἕνα πρᾶγμα, ὄχι λίγο,
Μὲ τὸ βίο του τὸ σμίγω
Καὶ σοῦ κάνω—ξαφνικό!—
Τὸν ἀρχαῖο ἱστορικό.

Τραπουλέχαρτο

48. Συλλαβόγριφος

Γιὰ νὰ γεννηθῇ, ποὺ λές,
Κάποιο ἔντομο ποὺ ψάλλει
Τοῦ καλοκαιριοῦ τὰ κάλλη,
Νὰ τί κάνω: δυὸ φορὲς
Τὴ φωνή του βάζω 'κεῖ,
Καὶ μονάχα τοῦτο ἀρκεῖ.

Λυσόχαρτο

49. Στοιχειόγριφος

Μπρὸς στ' ἀρχαῖο τοῦτο βῆμα
Κόσμο βλέπω νὰ φρενιάζῃ·
Μὰ τοῦ βγάζω ἕνα του γράμμα,
Κι' ἄξαφνα, δές, σκοτεινιάζει.

Ἀργοναύτης

50. Ἀνασυλλαβισμὸς

Κάποιο κατοικίδιο,
Στὴν κοινὴ τὴ γλῶσσα,
Τἀνασυλλαβίζω
Καὶ νά, αὐτὸ τὸ ἴδιο
Μὲ τὰ μάτια τόσα
Τὸ ξαναντικρύζω!

Χαραυγὴ

51. Ἐσχάρα

* * * * * * Ὁριζοντίως ἄνω, ἄρπυια· κάτω, σάτυρος.
* * * Καθέτως δεξιά, ἀριθμός· ἀριστερά, ἡ πόλις κάποιου θαύματος· εἰς τὸ μέσον, μυθολογικὸς ἥρως.
* * * * * * *
*
*
*

Γαλάτεια

52. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 1 5 6 7 8 9	=Μέγας
2 3 7 8 9	=Νῆσος
3 5 6 8 5	=Ἐπίρρημα τόπου
4 8 1 5 8 5	=Εἶδος ἀγάλματος
5 1 4 8 9	=Ἄλλη νῆσος
6 1 5 1 8 9	=Ἀρχ. βασιλεὺς
7 8 6 1 5 8 9	=Ποταμὸς τ. Εὐρώπης
8 4 8 9	=Ἄρτυμα
9 1 7 4	=Συστατικὸν τ. σώματ.

Λάτρις τοῦ Ἀπείρου

53-57. Μαγικὸς Φθόγγος

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς μουσικοῦ φθόγγου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Τίτος, ἄκρος, ἄσσος, Δῆλος, κασνός.

Μικρὰ Ἀμαζὼν

58. Ποικίλη Ἀκροστιχίς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ καθεξῆς, ἀποτελοῦν εὐρωπαϊκὴν πρωτεύουσαν:

1, Πόλις τῆς Ἑλλάδος· 2, Νῆσος τοῦ Αἰγαίου· 3, Δένδρον καρποφόρον· 4, Μέγας ποταμὸς τῆς Εὐρώπης· 5, Ζῶον κατοικίδιον· 6, Ὁμηρικὸς ἱερεύς.

Παινεμένο Ἀνδριωτάκι

59-62 Ὁμοιόμορφα Ἐλλιποσύμφωνα

αυο = Ὄργανον
αυο = Ἐθνικὸν ὄνομα.
αυο = Ζῶον.
αυο = Ἡ κατοικία του.

Ἰσχὺς τοῦ Πεπρωμένου

63. Γρῖφος

πώ, πώ, μαρ
πώ, πώ, μαρ μαρ
πώ, πώ, λ' ν' ἂν
πώ. μαρ μαρ τὸ
μαρ

o
o o
φιν
o o
o
ριζ
μηροῦ

Λουλούδι τῆς Χαρᾶς

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 42

568. Μύκονος (μή, κῶνος.) – 569. Κασπία-Ἀσία. — 570. Ἔπαρσις-ἄπαρσις. 571. Ὁ Πέτρος, ἡ πέτρα.

572.
Σ
ΟΚΑ
ΚΛΟΠΗ
ΣΠΗΠΙΩΝ
ΣΑΓΓΑΡΙΟΣ
ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΗΣ
ΜΗΔ
ΕΝΙ
ΣΥΜ
ΦΟΡ
ΑΝΟ
ΝΕΙ
ΔΙΣ
ΕΙΣ

573-577. Διὰ τοῦ Π: ***τρέπω, τρόπος, τόπος, Δάπων, ἄρπα.*** 578. ΚΙΜΩΝ (Κ-άλλος, Ἰ-ων, Μ-όριον, Ὠ-όν, Ν-όσος.)—579. ***Μηδενὶ συμφορὰν δνειδίσεις.*** (Ἡ ἀνάγνωσις κατὰ στίχον ἐκ τῶν ἄνω. Αἱ λέξεις τῆς ἀκροστιχίδος: ΜΗΔεια, ΈΝΙκός, ΣΥΜεών, ΦΟΡκυς, ΆΝΟυβις, ΝΕΙλος, ΔΙΣκος, ΕΙΣόδια.)—580. Χρέος τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι νὰ ξεσπαθώνῃ — 581. ***Ἐν τῇ ἁπλότητι τὸ μεγαλεῖον*** (ἐν τι απ. Λῶτ ἤτοι, το μέγα, Λυών.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΒ'—39]

Ἱδρύθη «Σύλλογος ΑΑΓΩΝ». Δεχόμαστε μέλη· πληροφορίαι γραπτῶς, Ρόδου 28 Ἀθῆναι, προφορικῶς 3-5 μ. μ.
Πρόεδρος: ***Λαγὸς 2*** Γραμματεὺς: ***Λαγὸς 1***

[ΑΒ'—40]

Ἀνέσπερη Εὐτυχία, γιὰ τὴ γιορτούλα σου ἕνα μπουκετάκι εὐχούλες.

Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ

[ΑΒ'—41]

Σ τοὺς: Κόρη τοῦ Γιαλοῦ, Ἀστιδέα, Βόρωνα, Μονάκριθη, Τ. Γεωργίτσα, Κρετσόβαλη εὔχομαι τριπλοτυχισμένο τὸν καινούργιο χρόνο. ***Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ***

Ὑποψηφία Δημοφηφίσματος

[ΑΒ'—42]

Γ***ιόρδιε Δεσμέ, Ταρζάν***, στὸ πέρασμά του ὁ καινούργιος χρόνος εὐχόμαστε νὰ μὴ σᾶς βρῇ ποτὲ λυπημένους.

Μπέτα Παζουλίδου, Μαίρη Π. Πάνου

[ΑΒ'—43]

Π ρωτομπαίνοντας στὸ Διαπλασόκοσμο χαιρετῶ ὅλους-ες. Ἀλληλογραφῶ, Ἑλληνικά, Γαλλικά. Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια, ἠθοποιούς. Δ/σις: Βερρόη Διαμαντοπούλου, Μπόλαρη, Χανιά - Κρήτης, διά:

Ἰβόννη

[ΑΒ'—44]

Τὸ ποιητικώτατο καὶ μουσικώτατο ψευδώνυμο ΠΛΑΝΟΔΙΟΣ ΤΡΟΒΑΔΟΥΡΟΣ ψηφίστε ὅλοι.

Περιπλοκὰς

[ΑΒ'—45]

Ψ***ηφίστε ὅλοι τὸ ψευδώνυμο***
ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΟΥΡΑΝΟΣ

[ΑΒ'—46]

Εὐχαριστῶ πολὺ τὰ εὐγενικὰ Διαπλασόπουλα ποὺ μὲ συγχάρηκαν γιὰ τὸ Πένταθλο. ***Χωρὶς Φτερά,*** εἶσαι ἡ Λ. Δ.;

Ἡρώ

[ΑΒ'—47]

Οἱ ΒΑΤΡΑΧΟΙ, θερμὰ εὐχαριστοῦν τοὺς: ***Σαρδανάπαλο, Μυρέττα, Οὐράνιο Τόξο, Περσέα Ἀθηναῖο***, καθὼς καὶ ὅσους συνετέλεσαν στὴν ἐπιτυχία τῆς ἑορτῆς τους.

Καὶ στὸν καινούργιο χρόνο τὶς πιὸ καρδιοθγαλμένες εὐχούλες στέλνουνε στὰ Διαπλασόπουλα.

[ΑΒ' 48]

Ξ αναμπαίνοντας ὁ ***Ἀρίων*** στὴν κίνηση τῆς Διάπλασης ὕστερα ἀπὸ χρόνια, στέλνει σύλλους κ' ὅλες φιλικούς χαιρετισμούς.

ΜΗ ΑΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πὼς κάθε παραγγελία σας, γιὰ νὰ ἐκτελεῖται ἀμέσως, πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ μὲ μιὰ τυπωμένη ταινία, ἀπ' αὐτὲς μὲ τὶς ὁποῖες σᾶς στέλνεται τὸ φύλλο κάθε ἑβδομάδα.

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΔΩΡΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Η "ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ" ΤΟΥ 1931

Θαυμάσιος τόμος ἀπὸ 620 σελίδες. — 465 εἰκόνες. — «Δαυὶδ Κόππερφηλδ». — «Τὸ παλιὸ καράβι». — «Τὸ λουλουδάκι τοῦ Τέμπλου». — «Ἡ Μικρὴ Ἄγνωστη». — «Περιπέτειες ἑνὸς γάτου.» — «Κανελλῆς καὶ Σία». — Διηγήματα, ποιήματα, Ἀθηναϊκαὶ Ἐπιστολαὶ κτλ. κτλ.

ΤΙΜΑΤΑΙ: Δρ. 115 ὁ τόμος ραμμένος, καὶ δρ. 110 ἄρραφος. Ταχυδρομικά: διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν ὁ ραμμένος δρ. 15, ὁ ἄρραφος δρ. 5. Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. 23, εἴτε ραμμένος, εἴτε ἄρραφος.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι